

Zaboravljena povelja?

Početkom travnja 2006. godine održana je u Fužinama Konferencija duhovnih djelatnika i Godišnja skupština SBC-a u RH pod nazivom »Slobodna crkva u slobodnoj državi«, na kojoj nas je Dr. Nigel Wright podsjetio na našu baptističku povijest i naše specifičnosti. Pod istim nazivom u ovom broju Glas Crkve donosimo članak Rubena Kneževića o stogodišnjici zakonskog priznanja baptističke vjeroispovijesti na hrvatskim prostorima. Razmišljajući o specifičnosti baptističkih vjerovanja kao i doprinosa baptista svekolikoj kršćanskoj i općoj povijesti tu se svakako izdvajaju sloboda savjesti pojedinaca, pravo na slobodno očitovanje vjerskih osjećaja kao i odvojenost crkve i države.

Nedavni slučaj Abdula Rahmana koji je s islama prešao na kršćanstvo zbog čega mu je prijetila smrtna kazna u Afganistanu, te sličan slučaj prelaska francuskoga nogometnog trenera Phillipa Troussiera s kršćanstva na islam, a koji nije ostavio zapaženijega traga u javnosti, postavljaju pred nas pitanje: »Ima li pojedinac pravo promijeniti svoja vjerska uvjerenja?«

Ovo pitanje u baptističkim crkvama vjerojatno ima svoj brz, lagan i pozitivan odgovor, dok je to u drugim vjerničkim sredinama bolno i neugodno pitanje. Zašto baptisti na to pitanje odgovaraju na pozitivan način? Proučavajući Bibliju prvi su baptisti došli do uvjerenja da je vjera u Boga pitanje vlastite odluke na Božju ponudu u njegovu Sinu Isusu Kristu. Reći Bogu »da«, svjesno i odlučno, te svoju odluku potvrditi krštenjem bila je za 16. stoljeće više nego napredna ideja. No takva odluka je za sobom donijela i određene posljedice kao što su mučenička smrt i progonstva od strane vladajućih svjetonazora u pojedinim europskim sredinama (podjednako i od rimokatolika i od protestanata). Stoga je uvjerenje da pojedinac sâm ima pravo svjesno, na temelju svoje

savjesti, donijeti odluku o svome vjerničkom svjetonazoru duboko ukorijenjeno u identitet baptista.

Još davne 1611. godine baptistički pastor Thomas Helwys uzdajući se u vladarev razum i mudrost piše kralju Jamesu I pismo sljedećeg sadržaja: »Vjera je u osnovi osobna stvar između Boga i pojedinca te kralj nema odgovornosti po tom pitanju, zato jer kralj nije postavljen da bude sudac između Boga i čovjeka... Dozvolimo im da budu heretici, Turci, Židovi i bilo koga drugog uvjerenja, i ne pripada zemaljskim vlastima pravo da ih kažnjavaju po tim pitanjima«. Naravno, rezultat tog pisma bio je zatvor u kojemu je nakon nekoliko godina tamnovanja Thomas Helwys i umro.

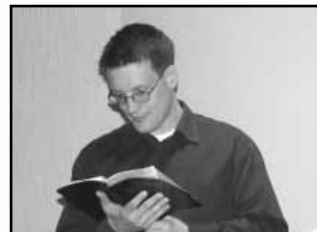
Da svima treba osigurati ljudska prava i vjerske slobode danas je općeprihvaćeno mišljenje, a takvo uvjerenje dobilo je svoje mjesto i u Općoj povelji o ljudskim pravima koju je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda 1948 godine. Ondje u članku 18 izričito stoji:

»Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere. Imate pravo na svoje mišljenje o bilo kojem pitanju bez straha od kazne ili cenzure. Imate i pravo na bilo koju vjeru, ili ni na jednu. Imate pravo promijeniti svoju vjeru ako to želite, te praktimirati i podučavati svoju vjeru i vjerovanja.«

U tekst ove Povelje ugrađen je i dio povijesti baptista koju ne treba zaboraviti i omalovažiti. Ipak, priznati drugome pravo da vjeruje ne znači da se slažemo s uvjerenjima druge osobe već jednostavno želimo reći da nitko nema pravo drugome nametnuti svoja uvjerenja koristeći bilo kakva sredstva prisile.

U kontekstu današnjega pluralnog svijeta valja dobro promisliti o svome vlastitom identitetu – na čemu počiva naša vjera i na koji je način trebamo komunicirati. To možemo učiniti čiste savjesti i bez straha, jer kao baptisti možemo reći da je izvor naše slobode i sigurnosti u našoj vjeri u Isusa Krista: »Ako vas dakle Sin oslobodi, doista ćete biti slobodni.« (Ivan 8,36)

Željko Mraz

Duhovna misao
str. 2 – 3

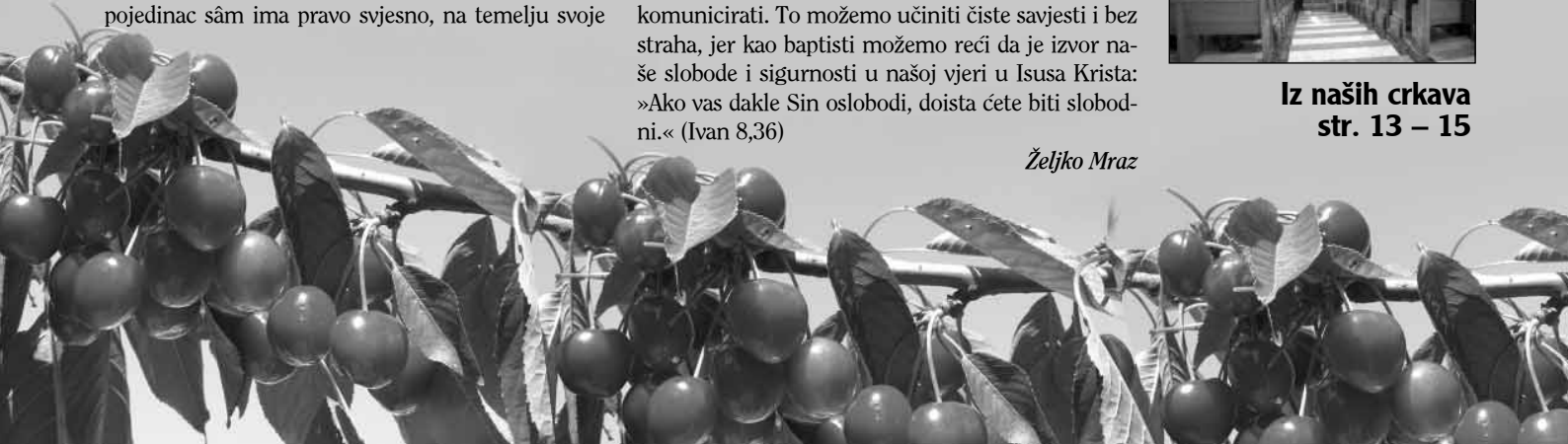
Pogledi i osvrti
str. 6 – 10

Mladi i djeca
str. 11 – 12

Iz naših crkava
str. 13 – 15

Udovičino ulje

Što očekujemo od Boga kao pojedinci, kao crkva, kao Savez? Očekujemo li blagoslov? Očekujemo li da će nas on upotrijebiti? Koliko smo spremni u svim okolnostima koje će nas zadesiti vjerovati Bogu? Gdje je granica naše vjere u Boga? Jedno je vjerovati da Bog postoji, no sasvim je drugo vjerovati njemu kao dobrom Ocu koji se brine i skrbi za sve naše potrebe. Netko je rekao da je Bog neograničen, ali ga jedino mi ljudi

svojom nevjerom možemo ograničiti.

Postoji primjer u Bibliji, u Starom zavjetu o ženi koja je kroz svoju tešku životnu situaciju upoznala neograničenu pomoć i milost Božju. Biblijski tekst je zapisan u 2. Kraljevima 4:1-7.

U ovom događaju upoznajemo ženu, majku, udovicu. Ostala je sama, s dvoje djece, u dugovima do grla. Budući da nije mogla vratiti dug, vjerovnik je oba sina htio učiniti svojim robovima. Gore nije moglo biti. U kakvim se problemima vi nalazite? Možda je i vas život pritisnuo u kut tako da mislite da više nema izlaza, da nitko ne može promijeniti vašu situaciju i riješiti vaš problem.

Ta žena nije sama rješavala svoj problem, niti je to mogla, već je odlučila tražiti riječ od Boga preko čovjeka Božjega, proroka Elizeja. Često griješimo jer ne želimo podijeliti svoj problem s drugima, nego mislimo da sve moramo nositi sami, te se pod takvim nepodnošljivim teretom slamamo. Veliko je olakšanje kad možemo izreći svoj problem pred nekim tko će nas saslušati, ohrabriti i savjetovati. Kad se nademo u krizi, ne oklijevajmo tražiti pomoć najprije od Boga, te savjet od Božjih ljudi, prijatelja u koje imamo povjerenja.

Što ti mogu učiniti?

Prorok Elizej postavio je ženi dva zanimljiva pitanja. Prvo: Što ti mogu učiniti? Pitanje je paradoksalno, jer je potreba tako očita. No Bog uvijek želi da priznamo svoju potrebu pred njim. Bog nam ništa ne može dati ako ne priznamo svoje duhovno siromaštvo. On čeka da raširimo svoje ruke poput prosjaka

kako bismo mogli primiti od bogatstva njegove milosti. Kad bi Bog zapitao nas, naše crkve i naš Savez: Što ti mogu učiniti? –

Često griješimo jer ne želimo podijeliti svoj problem s drugima, nego mislimo da sve moramo nositi sami, te se pod takvim nepodnošljivim teretom slamamo.

još nema crkava u ovoj zemlji? Koliko su želje za širenje osobnih kraljevstva važnije od interesa kraljevstva Božjega? Ne sudimo motive drugih, jer nam to jako dobro ide. Radije zavirimo u svoje srce i prosudimo što je naša najveća želja te zamolimo da Bog naše želje kao pojedinaca, crkava i Saveza oblikuje i uskladi sa svojom voljom. Kada se naše želje i naša vizija usklade s njegovom voljom, tada će se ostvariti ono za čim čeznemo. Neka naša najveća želja bude ljubiti Boga svim srcem i

proslaviti ga svakom mišlju, riječju i djelom.

Što imaš u kući?

Sljedeće je pitanje bilo: Što imaš u kući? Udovica i majka odgovorila je: Tvoja sluškinja nema ništa u kući, osim vrč ulja. Često smo i mi takvi, najprije se usredotočimo na negativno, na ono čega nemamo. Uvijek se izgovarimo da smo mali, nesposobni i neopremljeni za izazove koje Bog stavlja pred nas. Umjesto toga, pogledajmo ono što imamo, ono kvalitetno i dobro čime nas je Bog obdario u osobnom životu i u našim crkvama.

Žena ništa nije imala, osim vrča ulja. Zašto joj je ostao samo vrč maslinova ulja? Zato što je ulje u ono doba bilo dragocjeno.

Ulje je imalo višestruku uporabu. Rabilo se pri prinošenju žrtava i u Hramu, njime su se posvećivali kraljevi i proroci, služilo je kao lijek, rabilo se za pripremu hrane te kao ulje za svjetlo. U Židova ulje je predstavljalo nazočnost Božjeg blagoslova i radosti, posvećenog života predanoga molitvi te svjetlom ispunjena srca čovjeka. To što žena nije imala ništa u kući osim ulja značilo je da iako nema nikakva materijalnog bogatstva, ono što ima jest najdragocjenije, a to je nazočnost Božjeg svjetla, ona je imala vjeru u Božju providnost... Što mi imamo u svojoj kući? Može li se u našoj kući i u našem srcu pronaći to ulje molitve, posvećenog života vjernog Boga? Može li se u našim domovima, obiteljima i crkvama uz potrošački mentalitet naći

tračak Božjeg svjetla za one u tami, prihvaćanja za odbačene i ljubavi za nevoljene?

Blagoslov poslušnosti

Čovjek Božji naredi ženi da ode posuditi što više posuda kod svih svojih susjeda i počne lijevati ulje u te posude, još joj kaže neka ih ne bude premalo. Žena je poslušna, nabavila je posude, zatvorila se u svoju kuću i ondje u skrovitosti, a ne u spektakularnosti doživljavaju čudo. Bog umnaža ulje,

ali i njezinu radost. Jesmo li mi poslušni u izvršenju Božjeg naloga za nas? Zapamtimo da nema blagoslova bez poslušnosti.

Jedan mali vrč napunio je mnoge velike posude. Kad u vjeri predamo Bogu ono malo što imamo, on će to umnožiti. Sjećamo se da je Isus samo s pet kruhova i dvije ribe koje mu je dječak dao nahranio pet tisuća ljudi. Bog nas želi blagosloviti i uporabiti, ali će to učiniti tek kad mu predamo da upravlja svime što imamo u našoj kući, tj. našem životu, crkvi i Savezu. Bog upotrebljava posude potpuno predane u njegovim rukama. Bog želi da mu predamo 'naše najvrednije za njegovo najuzvišenije'. Otvorimo svoje srce da ga napuni svojim blagoslovima, kako bi se njegova ljubav prelila na još mnoge oko nas. No prije toga moramo očistiti naše posude, kako kaže apostol Pavao Timoteju - tko se očisti od zlih govora, biti će posuda korisna domaćinu za svako dobro djelo. Neka nas On pročisti i upotrijebi. Kada Bogu u vjeri predamo ono

Bog želi da mu predamo 'naše najvrednije za njegovo najuzvišenije'.

Otvorimo svoje srce da ga napuni svojim blagoslovima, kako bi se njegova ljubav prelila na još mnoge oko nas.

što imamo, on će učiniti ono što želimo. Jer naša želja neće biti drugačija od Božje volje.

Kad su se posude napunile, žena je rekla svojem sinu: Dodaj mi još jedan sud, ali on joj je odgovorio: Nema više sudova. I ulje je stalo. Ulje je ispunilo samo onoliko posuda koliko je žena donijela. Uvjerem sam da je donijela još toliko posuda, sve bi bile pune. Bog je neograničen u svojim blagoslovima, ali će nas blagosloviti onoliko koliko smo spremni vjerovati. Tu prije svega mislim na duhovne blagoslove. Ali i sam Isus kaže da najprije tražimo kraljevstvo nebesko i njegovu pravednost, a ostalo će nam se, ono što nam treba, nadodati. Vjerujemo li da Bog može ispuniti svaku našu potrebu, riješiti svaki naš problem? Bog je neograničen u svojoj sili, ali će sudjelovati u našem životu samo onoliko koliko mu dopustimo. Gdje je granica naše vjere i očekivanja? Koliko smo spremni vjerovati da Bog može blagosloviti i uporabiti baš nas, naše crkve i Savez u širenju svojega kraljevstva?

Može li se u našim domovima, obiteljima i crkvama uz potrošački mentalitet naći tračak Božjeg svjetla za one u tami, prihvaćanja za odbačene i ljubavi za nevoljene?

Na kraju tog izvještaja vidimo da je Bog kroz čudo svoje milosti podmirio dug te žene, ali i providio za život njezine obitelji. Bog je jedini koji može podmiriti naš dug. Taj događaj govori o Božjem otkupljenju i spasenju. Jer je plaća za grijeh smrt, a milosni dar Božji jest život vječni u Kristu Isusu Gospodinu našem. Bog ne samo da je podmirio dug naših grijeha nego nas je obdario svime što je potrebno za život i pobožnost.

Na kraju se podsjetimo - dodimo Bogu sa svojim problemima i potrebama, izrecimo mu svoje želje. Neka se naše želje usklade s njegovom voljom kako bi se ostvarilo ono što želimo. Stavimo njemu na raspolaganje i ono malo što imamo. Otvorimo mu srca da ih on ispuni, da se blagoslov može prelijevati na druge. Neka on zapali naša srca da plamen ljubavi grije i osvjetljava druge. Budimo poslušni njegovu nalogu. Krenimo zajedno do naših susjeda, u naše gradove, i donesimo ih Kristu. I na kraju, očekujmo velike stvari jer imamo velikog Boga. Kao što je otac moderne misije William Carey rekao: Očekuj velike stvari od Boga i učini velike stvari za Boga. Budimo i mi odvažni i hrabri za velike stvari koje veliki Bog ima za nas. Jesmo li spremni za taj izazov?

Darko Mikulić

Tennessee pruža ruku Hrvatskoj

Prije pet godina potpisan je sporazum o partnerstvu između SBC-a u Republici Hrvatskoj i Tennessee Cooperative Baptist Fellowshipa. Tijekom godina tražio se najdjelotvorniji način suradnje te su različite skupine i pojedinci iz Tennesseeja dolazili u našu zemlju, posjećivali crkve i tako saznavali o njihovoj radu i mogućnostima. Neki od njih imali su prilike nazočiti našem godišnjem Susretu baptista, kojom su prilikom stekli sliku o našoj vjerničkoj obitelji okupljenoj na jednome mjestu. Tom su događaju pridonosili preko seminara koje su ponudili, a prošle je godine jedan od glavnih govornika na Susretu bio dr. Bill Shiell, pastor Baptističke crkve u Knoxvilleu. Skupine volontera iz Tennesseeja u nekoliko su navrata dolazile i pomagale u izgradnji Pastoralnog centra Čakovec.

Zahvaljujući onima koji šire dobar glas o Hrvatskoj, osobito entuzijazmu Mikea Younga, koordinatora za misiju Tennessee CBF-a, sve je više crkava i pojedinaca zainteresirano za produbljivanje partnerstva. Neki su od njih spremni doći u Hrvatsku, ali je puno više onih koji žele saznati što više o radu

i crkvama koje bi mogli na neki način poduprijeti. Zbog toga je nekoliko pojedinaca iz Hrvatske već posjetilo različite crkve u Tennesseeju.

Svjetlana i Željko Mraz boravili su u Tennesseeju od 8. do 17. ožujka 2006. i imali su priliku susresti ljude iz tridesetak različitih crkava. Neke od tih crkava već su na različite načine povezane s Hrvatskom te su željeli čuti o ljudima i projektima koje podupiru. Drugi su tek počeli razmišljati o Hrvatskoj pa su ih zanimale različite mogućnosti. Svi su bili puni pitanja o svakodnevnom životu i radu, a još više o tome kako je biti sljedbenik Isusa Krista u našoj zemlji. Crkve koje su već započele suradnju redovito imaju Hrvatsku na listi molitvenih potreba, a ondje gdje se ekipa volontera priprema za put u našu zemlju sve već vrvi informacijama o tome. Bilo da se radi o crkvama u manjim mjestima kao što su Tullahoma, Murfreesboro, Chattanooga ili o onima u velikim gradovima poput Nashvillea ili Knoxvillea, svi vrlo ozbiljno shvaćaju ovu suradnju.

Svjetlana Mraz

Kada *nebo* dotiče *zemlju*

To je naslov knjige koja je izdana u povodu 50-godišnjice djelovanja misijske organizacije EBM/MASA. To nije samo priča o ljudima i njihovim djelima jer najveći dio onoga što se događalo nadilazi ljudske sposobnosti.

Tijekom 50 godina djelovanja kroz tu su misiju djelovali snažni i slabi ljudi, dolazila je do izražaja njihova predanost i njihov rad, njihovi uspjesi i padovi. No, uza sve to, još je važnije nešto drugo: ljudi su otkrivali Božji poziv, vjeru u Boga, nove korake u vjeri, Božje vodstvo, ljubav i vjernost, pa i spremnost na trpljenje, sve ukorijenjeno na nebu. Nebrojeni Afrikanci i Latinoamerikanci saznali su da je Bog zainteresiran za njih, da ga mogu susreti kroz poruku evanđelja i da im on nudi vječni život. Drugi su iskusili razne oblike praktične pomoći u ime Isusa Krista, poput sjajnoga Božjeg znaka u njihovim životima. U svemu tome Isus je »do-

taknuo zemlju« kroz djelovanje te misijske organizacije.

S obzirom na to da je SBC u Republici Hrvatskoj postao punopravna članica te misijske organizacije, svi mi možemo imati udjela u stvaranju nove povijesti. Stoga je važno saznati što više informacija kako bismo mogli smisleno moliti, promišljeno davati, pa ako treba, i odvažno krenuti.

U ovom broju ćemo saznati nešto više o djelovanju u Africi.

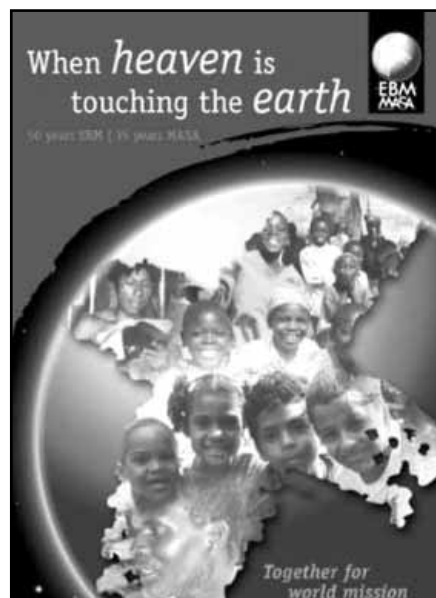
SIJERA LEONE

Ta zapadnoafrička zemlja još je od 1991. godine u strašnome građanskom ratu, zbog čega je većina misionara morala biti evakuirana. Mnoge misijske aktivnosti tako su morale biti obustavljene, ali se nastavilo intenzivno pomagati kršćanima pogođenima gladu. I u vrijeme najžešćeg rata propovijedalo se evanđelje i ljudi su upoznavali Isusa Krista.

Postoji nada za skori povratak misionara u Sijera Leone ili barem za uspostavljanje redovite pomoći iz susjedne Gvineje.

KAMERUN

Njemački baptisti rade u Kamerunu više od sto godina, stoga je i djelatnost EBM-a najrasprostranjenija u toj zemlji. Područja djelovanja jesu medicinska pomoć, srednjoškolska izobrazba, obuka za obrtnička zanimanja, razvoj poljodjelstva, teološka izobrazba, mediji, evangelizacija i rast crkve.

SREDNJOAFRIČKA REPUBLIKA

EBM se brine o tri biblijske škole, razvija misijski rad među ženama i radi na projektima korisnima za širu društvenu zajednicu u blizini glavnoga grada Banguija.

EKVATORSKA GVINEJA

Pomoć je usmjerena na evangelizaciju i rast crkve, a glavni je cilj pomoći domaćim vjernicima da samostalno vode crkve.

MALAVI

Pomaže se domaćim misionarima koji pokušavaju s evanđeljem upoznati skupine ljudi na sjeveru zemlje.

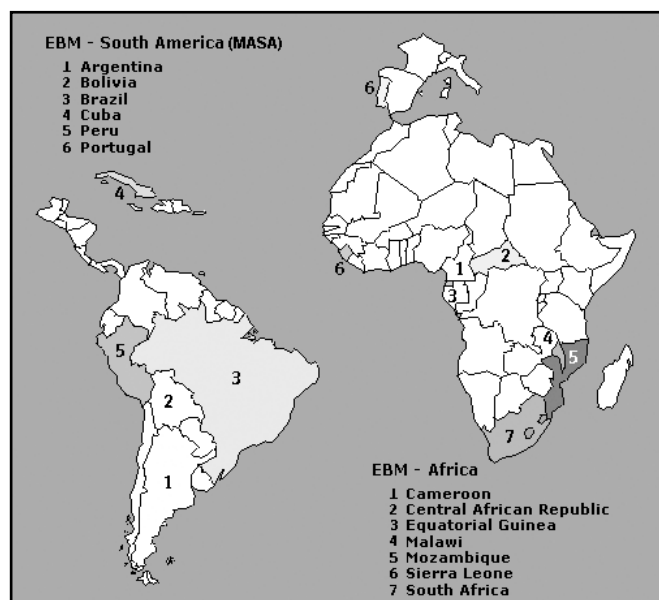
JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA

Djelovanje Saveza baptista Južnoafričke Republike snažno je usmjereno na osnivanje crkava u slumovima, sirotinjskim naseljima u blizini velikih gradova. EBM pomaže socijalne projekte koje vode te crkve, a također sudjeluje u izobrazbi crkvenih vođa i pastora.

MOZAMBIK

Ta se zemlja ubraja među najsiromašnije na svijetu, a snažno je otvorena za poruku evanđelja. Podupiru se različiti socijalni projekti koje vode lokalne crkve te dječji dom u glavnom gradu Maputu. Misija također sudjeluje u aktivnostima koje pomažu rast crkve i teološku izobrazbu.

»Božja misija može biti ispunjena samo tada kada svoju vjeru stavimo u praksu svakodnevnog života.« Aisha, Sijera Leone

Tragičnost vjerskog fundamentalizma

Denton Lotz, glavni tajnik BWA – Svjetskoga baptističkog saveza

U svome djelu *A Case for Orthodoxy* (Zagovor pravovjerja) J. Edward Carnell, jedan od teologa osnivača Fuller Theological Seminaryja (Teološkog fakulteta »Fuller«), posvećuje odlomak fundamentalizmu, u kojemu tvrdi da je fundamentalizam u osnovi negativan svjetonazor. Fundamentalisti postižu afirmaciju odvajanjem od drugih. Štoviše, kada se više ne mogu odvajati od drugih, onda se počinju međusobno sukobljavati i odvajati.

Svijet pati od vjerskog fundamentalizma, bilo da je riječ o talibanima ili Al-Kaidi unutar islama, hinduističkim fundamentalistima stranke BJP, budističkim fundamentalistima u Šri Lanki i Mianmaru (Burmi) koji napadaju kršćanske crkve, ili desničarskim fundamentalistima u kršćanskim krugovima koji napadaju druge i pozivaju na atentate na političke vođe. Svi ti vjerski fundamentalistički pokreti imaju zajedničko jedno, a to je da svi misle da govore u Božje ime. To je ono što vjerski fundamentalizam čini tako opasnim! Kada se spoji sa željom da upravlja vlastima, takav fundamentalizam vodi u tiraniju i smrt.

Tko govori u Božje ime? Kada se god politička ideologija povezuje s religijom, tada puk, društvo, narod i svijet pate! Kada čitamo o razdoblju crkvene povijesti nakon cara Konstantina, o vremenu kad su crkva i papa odlučivali o državnim pitanjima, vidimo da je narod patio. Tragična inkvizicija još je jedan primjer umorstava stotina nevinih ljudi zbog njihova neslaganja s tadašnjim moćnicima. U Kalvinovoj Genevi spaljen je Servetus. Ista je kob zadesila ana-

baptiste u Zürichu. Felix Matz bio je udavljen u jezeru kod Züricha. Hubmaier je spaljen na lomači u Beču. A sve to u ime Božje!

I naravno, upravo su vjerski fundamentalisti 1. st. ti koji su raspeli našega Gospodina Isusa! Optužili su ga za svetogrđe i uzbunili narod, te je prikovan na drvo, na stari ispucani križ.

Zbog vjerskog fundamentalizma baptisti su u 17. st. razvili koncept odvojenosti religije i države. Naši rani baptistički očevi i majke uvidjeli su tragediju državnih crkava koje su prisiljavale ljude da vjeruju u njihove osebujne doktrine. Baptisti su vjerovali u crkvu vjerujućih, pa stoga nisu krštavali novorođenčad i malu djecu. To je bio dostatan razlog da ih se ne ubraja u glavnu vjersku struju i progoni ih. Čak i danas u mnogim zemljama većinska religija postavlja ograničenja slobodi vjere.

Zato su baptisti uvijek naglašavali: »Nema Kralja osim Isusa!« Ne želimo da nam biskupi i crkvena vijeća ograničavaju slobodu savjesti i naše čitanje Pisma. Međutim, i danas postoje, čak i među baptistima, oni koji bi htjeli zadobiti vlast sumnjivim političkim sredstvima i ulizivanjem državi. Na žalost, kad se takvo što događa, tada crkva gubi svoju proročku sposobnost kritike države te sama postaje zatočenik države! To smo vidjeli u 19. i 20. st. kada je crkva branila institucionalizirano ropstvo ili apar-

theid, i to u ime Božje, učinivši državu svojim saveznikom, a katkad joj je davala teološko opravdanje za rasizam, pa čak i rat.

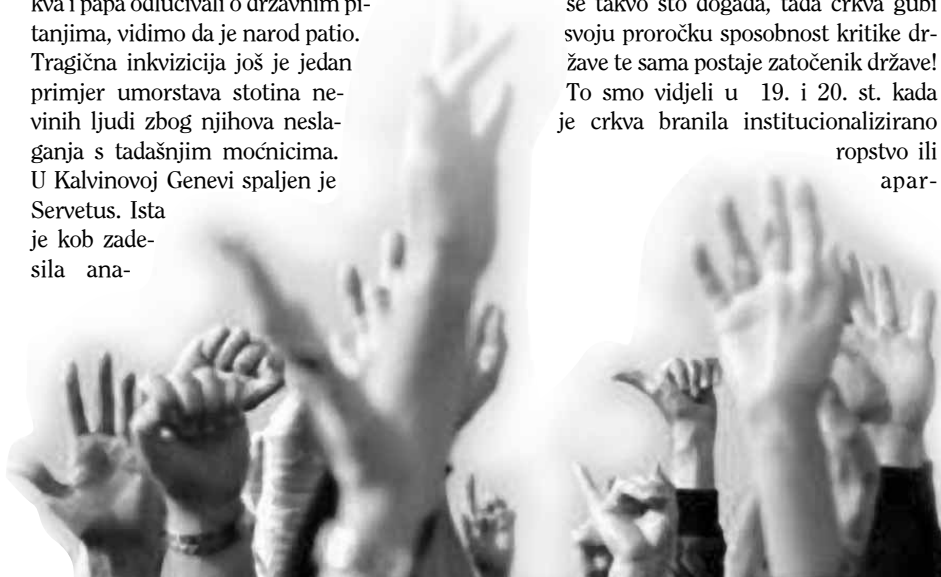
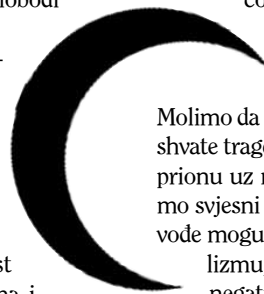
Znači li to da crkva nema doktrine osim slobode i da svi mogu činiti što im drago? Naravno da ne! Kao baptistički vjernici, uvijek smo priznavali »blagoslovljenu zajednicu« u kojoj su se pojedinci predali istraživanju Pisma te zajednica kroz molitvu postiže konsenzus. Samo Bog može govoriti u Božje ime! Pozvani smo da budemo njegovi sluge, a ne suci drugih. Krist je u središtu života kršćanina te su sva naša djela, sve naše doktrine i sav naš moral određeni Kristom kako ga objavljuje Pismo. Nemojmo govoriti u Božje ime, već radije dopustimo Bogu da govori nama i da govori kroz nas te da govori cijelom čovječanstvu dok propovijedamo

Radosnu vijest o ljubavi, otkupljenju i oproštenju po krvi našega Gospodina Isusa Krista! Molimo da baptisti diljem svijeta ponovno shvate tragediju svijeta bez Krista i strastveno prionu uz misiju. Činimo to u ljubavi! Budimo svjesni da sve naše institucije, strukture i vođe mogu uvijek postati sklone fundamentalizmu, sa svim njegovim restrikcijama i negativnim svjetonazorom. Uzdignimo radije Krista i njegov križ i privicimo sve čovječanstvo njemu!

Naša afirmacija leži u podređivanju Kristu, a ne u prisiljavanju drugih da se pokore našoj ideologiji, kao što to čini fundamentalizam. »Za slobodu nas Krist oslobodi! Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva!« (Gal 5,1) Fundamentalizam želi nadzirati; Krist želi slobodu!

Fundamentalizam je sektaški i želi da svi plešu kako on svira. Krist nas poziva k slobodi dajući nam izbor: »Slijedi me!« Fundamentalizam u konačnici odabire smrt, dok Isus pruža život!

Po cijelom svijetu vidim sukob između smrti i života, slobode i ropstva, Krista i ideologije. Baptističke konvencije i savezi postali su dijelom tih sukoba. Molite se da bismo usmjerili pogled na Krista, koji je temelj i fundament naše vjere!

POGLEDI I OSVRTI - Uređuje Ruben Knežević

U prošlom broju »Glas crkve« objavljene su na str. 12. - 14. prvi priloge u novoj rubrici nazvanoj Pogledi i osvrti. U rubrici će se obrađivati biblijsko-teološke, crkveno-povijesne i razne vjersko-kulturne teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta.

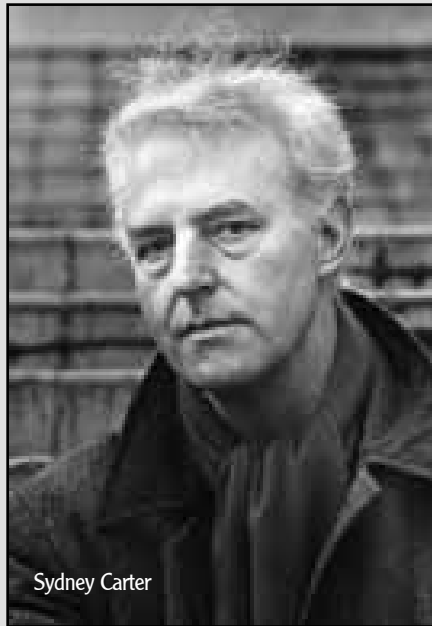
POGLEDI I OSVRTI - Davorin Peterlin

KRISTOVO OTKUPITELJSKO DJELO NA DRUGIM SVJETOVIMA?

Pitanje postojanja drugih razumnih bića u svemiru koji je Bog stvorio te mogućega Božjeg odnosa prema njima tema je C. S. Lewisove Svemirske trilogije. Međutim, Lewis svakako nije bio jedini kršćanski mislilac koji se posvetio toj temi.

Dvije se zanimljive poveznice mogu naći između C. S. Lewisove Svemirske trilogije i dva druga djela slične tematike i pristupa. Jedno je pripovijetka San neobičnog čovjeka F. Dostojevskoga iz 1877.¹ u kojoj Dostojevski opisuje bezgrješno ljudsko društvo smješteno istodobno na nepoznati planet i u snovidenje. Prikaz je to s gledišta čovjeka koji izvana ude u to društvo i nenamjerno prouzroči ulazak zla i raspad društva. Druga poveznica može se naći s pripovijetkom Plošnozemka E. A. Abbotta iz 1887.², djela koje je Lewis zasigurno poznao jer ga usputno spominje u nekoliko svojih eseja. Abbottovi su svjetovi matematički ustrojani i nisu izrijeком povezani s drugim svemirskim planetima, ali se temelje na postavci o mogućnosti postojanja drugih svjetova u Božjem svemiru te na pojavi čuda i anđela na njihovu sjecištu.

Premda Dostojevski i Abbott u ovim djelima prihvaćaju postojanje drugih uredenih svjetova, oni ipak ne razrađuju detaljnije svoje viđenje Kristova otkupiteljskog djela u njima. Lewis je tu mnogo određeniji: i u drugim svjetovima Krist je prisutan i djelat, premda pod drugim imenom ili ogrnut metaforičkom pojavnošću lava Aslana u Kronikama iz Narnije.

U ovom je smislu posebno zanimljiv Sydney Carter (1915. –2004.), engleski kršćanski pjesnik, pisac i glazbeni skladatelj. Carter je najpoznatiji po mjuziklu Gospodin plesa (Lord of the Dance) koji je skladao prema preradi istoimene pjesme a koja se nalazi među deset najomiljenijih kršćanskih pjesama u Velikoj Britaniji. U jednom je intervjuu Carter objasnio da on Krista vidi kao guslača koji nas poziva svojom glazbom. »On pleše upravo onakvim plesnim obrascem i načinom koji je u srcu naše stvarnosti. Kad kažem Krist, ne mislim sa-

mo na Isusa: u drugim vremenima i na drugim mjestima, na drugim planetima možda postoje drugi gospodari plesa. Ali Isus je onaj kojeg sam upoznao prvoga i najbolje. Pjevam o plesnom obrascu u Isusovu životu i riječima.« Ili riječima jedne Carterove druge pjesme:

Svaka zvijezda pjevat će božićnu pjesmu.
Svako biće, razvijeno ili jednostavno,
Neka dođe i slavi nebeskoga Kralja
Pod kojim god ga imenom pozna.

Kad je Kralj sveg stvorenja
Ležao u jaslama na zemlji,
Sveto je bilo ljudsko tijelo,
Sveto je bilo ljudsko stvorenje.

Tko može reći da koje druge jasle
Negdje visoko u Mliječnoj stazi
Možda baš sad ne njišu nebeskoga Kralja
Na neki drugi Božić?

Tko može reći koliko mnogo križeva
Koji će tek niknuti ili su odavno srušeni
Razapinju nebeskoga Kralja?
Sveto je ime koje poznam.

Tko može reći koje će drugo tijelo
On proslaviti kao svoje?
Štovat ću sina Marijina,
Brata moje krvi i mojih kostiju.

Svaka zvijezda i svaki planet
Svako biće, razvijeno ili jednostavno
Neka dođe i slavi nebeskoga Kralja
Pod kojim god ga imenom pozna.

Pjesma otvara mnoga provokativna pitanja. Evo tek nekih: Kako se Bog odnosi prema drugim mogućim svjetovima? Je li Isus (bio) jedinstven i u kojoj je mjeri njegova žrtva jednom zauvijek? Kako tumačiti objavu zapisanu u Bibliji? Isključuje li biblijska objava druge objave i spasenjske scenarije? Takva pitanja mogu biti poticajna ili nelagodna, ili jednostavno krivovjerna, ovisno o pojedinačnoj otvorenosti i spremnosti na spoznajnu avanturu. A opet, Carterova pjesma i misli sadržane u njoj samo na drugi način aktualiziraju Lewisove priče i vječna pitanja o Stvoritelju svemira i o njegovu djelovanju u svem svemiru. Uostalom, Carterova je pjesma uvrštena u službenu pjesmaricu Baptističkoga saveza Velike Britanije (Baptist Praise and Worship) pod brojem 162.

¹ Vidi »Čudak – jedan izvršitelj« Ako [Čakovec] 12 (2002): 68-72

² Edwin A. Abbott, Plošnozemka. Zagreb: Steppress, 2005.

POGLEDI I OSVRTI - Lidija Matošević

O APOSTOLSKOM VJEROVANJU DANAS

U povodu izlaska prijevoda knjige Wolfharta Pannenberga *Apostolsko vjerovanje pred pitanjima današnjice* (Zagreb, Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik«, 2005.)

Gotovo od prvih desetljeća svojeg postojanja kršćanstvo je stvaralo ispovjedne formule ili tzv. formule vjerovanja. Riječ je uglavnom o vrlo kratkim izričajima u kojima je bila sažeta bit kršćanske poruke. Kao i u mnogim drugim pitanjima, i tu je za rano kršćanstvo karakteristična poliformnost. Tako nam povijest stare Crkve svjedoči o postojanju većeg broja sličnih formula vjerovanja, od kojih je svaka bila u uporabi u određenoj mjesnoj crkvi. Nekoliko takvih formula, odnosno njihovih fragmenta sačuvano nam je i u novozavjetnim tekstovima.

Krsne formule vjerovanja u staroj Crkvi

Unatoč raznovrsnosti, tim formulama vjerovanja jedno je ipak zajedničko. Riječ je uvijek o tzv. krsnim formulama: tekstovima koje su neposredno prije krštenja izgovarali krštenici. Naime, u staroj Crkvi gdje je supripadnost vjere, ispovijesti vjere i krštenja bila samopodrazumijevajuća, krštenju je prethodila krštenikova ispovijest vjere. Tako je izričući neku od formula »Vjerujem« krštenik javno obznanio da sebe u potpunosti želi povjeriti Bogu: Ocu, Sinu i Duhu Svetome. Nakon te ispovijesti krštenik bi se – primajući krštenje – tome Bogu i predavao te time očitovao da svoj usud definitivno vezuje uza usud raspeta i uskrsloga Krista (Rim 6, 3 ff.).

Među krsnim formulama vjerovanja koje su kružile u staroj Crkvi jedna je s vremenom postigla daleko šire priznanje od lokalnoga. Riječ je o vjerovanju koje se danas naziva Apostolskim, a potječe od krsne formule koja se rabila u rimskoj mjesnoj crkvi počevši od 2. stoljeća. To vjerovanje u kojemu je sadržana srž apostolskog nauka bilo je kao takvo prepoznato na širem području od samoga Rima i široko se rasprostranilo u zapadnom kršćanstvu.

S praksom uporabe formula vjerovanja kršćanska je Crkva nastavila i nakon stvaranja kanona novozavjetnih knjiga. Štoviše, te

su formule ušle u širu bogoslužnu uporabu. Pritom postojanje i uporabu tih formula ne treba shvaćati kao konkurenciju svetopisamskom tekstu, već radije kao sažetak svetopisamske poruke. U tom su smislu ispovjedne formulacije stare Crkve, a među njima osobito Apostolsko vjerovanje, i reformatori priznali temeljem svoje vjere, a njihovom uporabom u bogoslužju svjedočili o pripadnosti kršćanstva proizišloga iz reformacije sveopćoj kršćanskoj Crkvi.

Dakako, to još uvijek ne znači da se nečija pripadnost sveopćoj kršćanskoj Crkvi događa naprosto preuzimanjem formulacija kršćanskog vjerovanja od ranijih naraštaja te njihovim ponavljanjem. »Vjerujem«, kojim započinje Apostolsko vjerovanje, znači jednako za kršćanina u Rimu koji je nekada čekao krštenje i za kršćanina danas: sasvim osobnu odluku koja zađire u najintimnije sfere ljudskog bića, u sam temelj egzistencije. Jer riječ je ovdje, kako nekada tako i danas, o tome da se samo ga sebe definitivno povjeri Božjoj zbilji.

Pannbergova interpretacija Apostolskog vjerovanja

U knjizi *Apostolsko vjerovanje pred pitanjima današnjice* Wolfhart Pannenberg¹, jedan od najvažnijih suvremenih protestantskih teologa, naglašava da takva definitivna odluka ne može biti donesena u smislu naprosto slijepog prihvaćanja »prijeponih, za druge nevjerojatnih navoda poput Isusova djevičanskog rođenja, uskrsnuća ili uzašašća« (str. 15), prihvaćanja koje je nerijetko popra-

ćeno tvrdnjom da se »vjerske istine jednostavno ne mogu uvidjeti umom, već jedino po Duhu Svetome« (str. 118). Dakako, vjera kao pouzdanje u Boga nikada nije do kraja objašnjiva i u sebi uvijek sadrži moment nezrecivoga i neobjašnjivoga. No kao temeljna egzistencijalna odluka ona uvijek obuhvaća i pitanje o »pouzdanosti i istinitosti onoga čemu se povjerava« (str. 14). Stoga je vjera

koja je svjesna dalekosežnosti svoje odluke prepoznatljiva upravo po trudu oko preispitivanja iskaza vjerovanja: »Trud oko razumijevanja i ispitivanja iskaza vjerovanja«, naglašava Pannenberg, »jedini je način da se shvati njihovo značenje za kršćansku vjeru i njihova problematika, te da se iskreno pronađe put kroz dvojbu, umjesto povlačenja na neku takvim dvojbama samo naizgled posve netaknutu, ali ipak uvijek više ili manje grčevitu odluku o vjeri« (str. 19).

Stoga W. Pannenberg pita je li Bog o kojemu govori kršćanska predaja te kojemu je sebe preda-

vao krštenik u Rimu, dostojan takva posvećenijeg povjerenja još i danas, u uvjetima iskustva stvarnosti suvremenog čovjeka. Knjiga *Apostolsko vjerovanje pred pitanjima današnjice*, u kojoj Pannenberg zajedno sa suvremenim kršćaninom kroči od postaje do postaje Apostolskog vjerovanja te pritom vodi pošten dijalog sa suvremenim svijetom i njegovim shvaćanjem zbilje, budi uvjerljivu nadu da je Bog o kojemu govori Apostolsko vjerovanje, unatoč nesigurnosti ljudskog života te očaju s kojim smo često suočeni, u stanju i spreman čuvati naše postojanje u cjelini.

Knjiga se može naručiti na Teološkom fakultetu »Matija Vlačić Ilirik«, Zagreb, Radićeva 34, tel. 01.4828 915

¹ W. Pannenberg rođen je u 1928 u Stettinu (nekad Njemačka, danas Poljska). Premda je kao dijete kršten u Luteranskoj crkvi, odrasta u Trećem Reichu u nekršćanskom okruženju. U mladosti doživljava neku vrstu religijskog prosvjetljenja te se, dijelom zahvaljujući i kontaktu s profesorom književnosti koji je bio kršćanin, odlučuje posvetiti teologiji.

POGLEDI I OSVRTI - Ruben Knežević

STOGODIŠNJICA ZAKONSKOGA PRIZNANJA BAPTISTIČKE VJEROISPOVIJESTI NA HRVATSKOME PROSTORU (1905. - 2005.)

»SLOBODNA CRKVA
U SLOBODNOJ DRŽAVI«

Zalaganje za odvojenoću crkve i države, izraženo tzv. vjersko-gradanskim temeljnim baptističkim načelom (»slobodna crkva u slobodnoj državi«)¹, jedno je od razlikovnih baptističkih značajki, a u području vjerskih sloboda svakako i najznačajniji baptistički doprinos. To načelo istodobno ne pretpostavlja međusobnu isključivost i neprijateljstvo crkve i države, već proglašava stvarni djelokrug prava i nadležnosti svakoga od tih entiteta: crkve na vjerskome, a države na građanskom području. U pozadini načela stoji ideja vjerske slobode sa svim pratećim konotacijama (sloboda da se vjeruje, sloboda da se vjerovanje promijeni, sloboda bogoslužnja i dr.)² koje pak na državno-crkvenom planu pretpostavljaju punu ravnopravnost vjerskog djelovanja svih crkava, denominacija i ostalih vjerskih grupa, bez upletanja države u reguliranje i kontrolu rada na vjerskom području ili državnog preferiranja određene vjerske organizacije na nauštrb ostalih.

Baptistička nastojanja za uvođenjem i provedbom načela odvojenosti crkve i države moguće je povijesno pratiti još od najranijih baptističkih početaka u prvim godinama 17. stoljeća,³ a svoj vrhunac svakako doživljavaju pri donošenju prvog amandmana američkoga Ustava (1789.), čiji je početni dio iniciran i formiran u baptističkom okruženju, u čemu je posebice bio angažiran baptistički svećenik John Leland (1754. - 1841.). Početak prvoga ustavnog amandmana Kongresu

izričito brani donošenje zakona koji bi omogućivali postojanje državne vjere, ili koji bi zabranjivali slobodno obdržavanje bilo koje vjere.⁴ Time je pravno omogućena vjerska sloboda u SAD-u, za razliku od tadašnjega i kasnijega pravnog reguliranja vjerske tolerancije u europskim zemljama. Različiti propisi koji određuju manji ili veći prostor vjerske tolerancije donose se u uvjetima postojanja državne ili službene crkve – a također i u slučajevima državno povlaštene crkve, koja je tada najčešće i većinska crkva – kada dakle

formalno ne može postojati i stvarno ne postoji vjerska sloboda u punome smislu riječi, već se druge crkve i denominacije toleriraju u odnosu prema službenoj crkvi ili vjeroispovijesti. U europskim zemljama to je bio slučaj s tradicionalnim protestantskim crkvama, Grčko-pravoslavnom crkvom i židovskom vjerskom zajednicom u odnosu prema Katoličkoj crkvi. Tako su npr. u austrijskim zemljama donášani propisi koji su tolerirali protestante i pravoslavce (Patent o toleranciji 1781., Protestantski patent iz 1859. i 1861.) te židove (Patent iz 1782.). Tolerantni propisi donosili su se i

u drugim zemljama, pa su se npr. u Engleskoj nove denominacije tolerirale s obzirom na Englesku državnu crkvu. Tamošnjim Aktom o toleranciji iz 1689. i baptisti, dotadašnji disidenti, u Engleskoj su službeno priznati te su dobili određena prava u području vjeroispovijedanja i održavanja bogoslužja.

U uvjetima postojanja ograničene vjerske slobode, odnosno u okvirima vjerske tole-

rancije, razvidno je da će postojati moment zakonskog priznanja baptističke vjeroispovijesti, dopuštanje dakle određenog zadiranja države u vjersko područje. Uočavanje potrebe i prihvaćanje činjenice takva zakonskog priznanja neće, međutim, biti obezvrjeđivanje načela odvojenosti crkve i države, već više njegova specifična primjena; naime, svrha je navedenoga načela omogućiti i promicati vjersku slobodu. Državnim priznanjem baptističke vjeroispovijesti omogućuje se legalan vjerski i crkveni rad, kao i aktivnosti na odgojno-obrazovnom, kulturnom, dušobrižničkom, karitativnom i humanitarnom području – prakticiranje dakle vjerskih sloboda uz određene zakonske uvjete, a koje bi inače pravno bile otežane, onemogućene ili čak zabranjivane, dok bi se takva denominacija smatrala sektom.

Zakonsko priznanje mađarskih baptista 1905.

Tijekom povijesti nisu, međutim, svi europski baptisti dijelili to mišljenje. U četrdestim godinama prošloga stoljeća organizirala su se u Rusiji baptistička udruženja (u koja su ušle i neke druge evandeoske denominacije) u sklopu postojećih zakonskih propisa, no znatni dio baptističkih vjernika (oko 700 000) nije se pridružio, već je ostao djelovati »podzemno«, ne želeći imati ništa s ateističkim državnim strukturama.⁵ Slična situacija, koja je veoma važna za povijesno-pravni razvoj baptizma na hrvatskome prostoru, postojala je u Mađarskoj koncem 19. stoljeća. Prvi organizirani baptistički rad u Mađarskoj vezan je za ime Heinricha Meyera (1842. - 1919.), koji u Budimpešti djeluje od 1873., prvotno kao agent Britanskoga i inozemnog biblijskog društva, a potom se posvećuje samo radu u crkvi. Tijekom idućih dvadestak godina promeće se u vodeću

Baptistička crkvena organizacija Jedan od dva dokumenta Vjeroispovijesti iz Ócse iz 1905.

¹ »The Religio-Civic Axiom: A Free Church in a Free State«. Usp. HOBBS, Herschel H. – MULLINS, E. Y. The Axioms of Religion. Revised Edition. Nashville, Broadman Press, 1978., str. 128.-144. ² Usp. CUPIT, Tony. Religious Freedom from the Baptist Perspective. The paper presented to attendees of the U.N. NGO Committee on Freedom of Religion and Belief, Church Center for the U.N., New York City, October 23, 2003.). Dostupno [ožujak, 2006.]. na www.bwanet.org/Ministries/Human%20Rights/rfreedom.htm.

³ LUMPKIN, William L. Baptist Confessions of Faith. Valley Forge, Judson Press, 1969., str. 111 sqq. Prvo baptističko vjerovanje u kojemu je izričito naglašena odvojenost crkve i države potječe iz 1612.-1614. Ibid., str. 124, 140. ⁴ Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof. Prvih deset amandmana američkoga Ustava, donesenih 1789., a ratificiranih 1791. čine poznatu Povelju o pravima (»Bill of Rights«) koja govori o temeljnim ljudskim pravima i građanskim slobodama. Cijeli tekst povelje dostupan je na <http://www.archives.gov/national-archives-experience/charters/bill_of_rights.html>.

⁵ TORBET, Robert G. A History of the Baptists. Third Edition. Valley Forge, Judson Press, 1987., str. 184.

ličnost baptizma u Mađarskoj, ali angažiran je ponajprije među njemačkim živiljem. Kako su baptisti u Mađarskoj bili zakonski nepriznata vjeroispovijest te stoga izloženi državnim i crkvenim ometanjima i progonima, Meyer već od 1882. traži mogućnosti dobivanja vjerskih sloboda, no neuspješno. Ipak, mađarski parlament donosi 1895. Zakon o vjerskoj slobodi, čijim se člankom XLIII (7. §. 2.) određuje da one vjeroispovijesti koje su željele biti priznate trebaju Ministarstvu vjere i obrazovanja podastrijeti svoje interne propise kojima reguliraju svoj vjerski život. Meyer, međutim, uviđajući brojne uvjete i ograničenja narečenoga zakona, ocjenjuje da bi takvo zakonsko podvrgavanje bilo protiv njegovih shvaćanja načela vjerske slobode te odustaje od daljnje rada na ishođenju zakonskog priznanja u danim uvjetima. Istodobno, domaći mađarski baptisti, koje predvode András Udvarnoki (1865. - 1945.), Lajos Balogh (1863. - 1919.) i Attila Csupják (1853. - 1934.), prepoznat će mogućnosti zakona iz 1895. i pokušati ishoditi bar djelomičnu vjersku slobodu nastojeći registrirati baptističku vjeroispovijest kao »priznatu« (za razliku od onih već zakonski »usvojenih«). U tome smislu oni 1902. priređuju dva dokumenta, Vjeroispovijest i organizacija kršćanskih zajednica krštenih kršćana, koje se uobičajeno nazivaju baptistima (Hitvallomása és szerkezete a kereszttelt keresztyén gyülekezeteknek, melyeket közönségesen baptistákknak neveznek) i Baptistička crkvena organizacija (A baptisták egyházi szervezete).

Oba dokumenta revidirana su i dopunjena na Saveznoj skupštini održanoj 15. rujna 1905. u Ócsi (stoga su poznati kao Vjeroispovijest iz Ócse (Ócsai Hitvallást), te predani Ministarstvu vjere i obrazovanja. Dekretom Ministarstva br. 77.092/1905 ta se vjeroispovijest proglašuje važećom, a baptisti time postaju priznatom konfesijom u Mađarskoj.⁶

Zakonski položaj baptista u Kraljevini SHS/Jugoslaviji

Zakonsko priznanje protezalo se i na Banat, Bačku, Baranju te Medimurje i Prekomurje, koji su tada u sastavu Mađarske (Ugarske). Ta naoko sporedna činjenica pokazala se od velike važnosti za zakonsko priznanje baptističke vjeroispovijesti u Kraljevini SHS/Jugoslaviji. Na temelju njezinih ustava (Vidovdanski, 1921. /12. član/ i «Oktroirani», 1931. /11. član/), koji su uzimali u obzir činjenicu da je usvojena svaka vjeroispovijest koja je bila zakonski priznata na bilo kojemu dijelu područja što je 1918. inkorporiran u Kraljevinu SHS, baptistička vjeroispovijest ubrojena je u usvojene vjeroispovijesti ondašnje Kraljevine

SHS/Jugoslavije. Tako su baptisti kao »priznata« vjeroispovijest u tadašnjoj Ugarskoj postali »usvojena« vjeroispovijest u kasnijoj novoj južnoslavenskoj državnoj zajednici, uz ostale usvojene vjeroispovijesti: pravoslavnu, katoličku (rimskog i grčkog obreda), evanđeličku (kalvinskog i luteranskog obreda), starokatoličku, jevrejsku (sva tri obreda) i muslimansku. Druge nespomenute vjeroispovijesti mogle su biti samo zakonom priznate (od protestantskih to su bile metodistička i nazarenska).⁷

Zakonsko priznanje baptističke vjeroispovijesti u Kraljevini SHS proglašeno je upravo 1921., koja je i godina održavanja povijesne daruvarske baptističke konferencije na kojoj su udareni temelji organiziranome baptističkom radu u zemlji. Stoga je to zakonsko priznanje odmah otvorilo velike mogućnosti daljnjem crkvenom širenju, posebice nakon dolaska Vinka Vacka iz SAD-a u rujnu 1922. Vinko Vacek (1882. - 1939.), kao prvi predsjednik Saveza baptističkih crkava

u Kraljevini SHS, bio je potpuno svjestan izvanredne važnosti toga ustavnog članka te je redovito u Glasu evanđelja (već od ožujka 1924.) donosio vijesti o zakonskome priznanju i odgovarajućim potrebnim postupanjima baptističkih crkvenih djelatnika u skladu s pratećim propisima, od kojih je najvažniji bio Zakon o vjeroispovjednim odnosima iz 1906.⁸ Taj zakon se sada, na temelju ustavnih odredbi koje su ga retroaktivno obuhvatile, u potpunosti odnosio i na baptiste u smislu zakonski priznate vjeroispovijesti.

S usvojenim vjeroispovijestima Kraljevina Jugoslavija sklapala je od 1929. i posebne državne zakone. Izrada zakona sa Savezom baptističkih crkava bila je u tijeku: na Saveznoj konferenciji 1932. u Novom Sadu pripremljen je prijedlog Zakona baptističke vjeroispovijesti koji je tada i predan Ministarstvu pravde,⁹ no za vrijeme Kraljevine Jugoslavije taj zakon nije stigao biti donesen.

Međutim, niži činovnički sloj u državnoj upravi bio je slabo upoznat s pravnim položajem baptista u Kraljevini SHS/Jugoslaviji, te je to nerazumijevanje često stvaralo probleme na terenu. Ministarstvo vera tako se moralo dva puta očitovati (1923. i 1926.)

na upite zagrebačkih tijela državne uprave o postupanju s pripadnicima baptističke vjeroispovijesti, a postoji i sačuvano očitovanje Kraljevske banske uprave Savske banovine u Zagrebu (1935.) koje detaljno elaborira i potvrđuje važenje baptističke vjeroispovijesti kao »usvojene« i nakon donošenja Ustava iz 1931. Potonje očitovanje u cijelosti je objavljeno u Glasu evanđelja.¹⁰

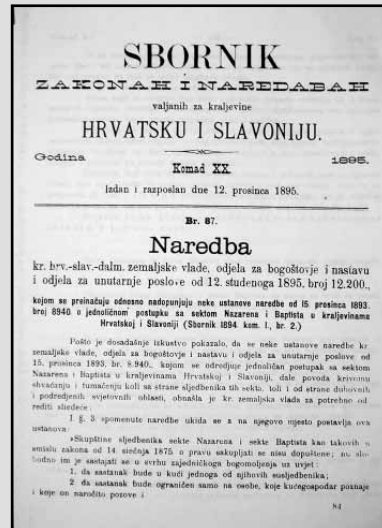
Nerazumijevanje te problematike od strane tadašnjih pojedinih državnih struktura u Hrvatskoj vjerojatno potječe iz činjenice što su do donošenja Vidovdanskoj ustava bile na snazi dvije naredbe Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade iz 1893. i 1895. kojima se određivao »jednoličan postupak sa sektom Nazarena i Baptista u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji«.¹¹ Te naredbe dopuštale su baptistička (i nazarenska) sastajanja »u svrhu zajedničkoga bogomoljenja« uz neke restriktivne uvjete okupljanja, a za pripadnike tih »sekti« regulirale su i vjerski odgoj, sklapanje braka, pogrebe i crkvena

službe. Spomenute su naredbe u svojim prvim člancima izričito naglašavale da »sekt Nazarena ili sekta Baptista nisu zakonom priznate vjeroispovijesti«.

Stogodišnjica 1905. – 2005.

Kako je dakle Vidovdanski ustav zakonsko priznanje baptističke vjeroispovijesti izveo iz činjenica zakonskog priznanja prema prijašnjemu mađarskom zakonu, a na temelju propisa iz 1895. - 1905., opravdano je stoga uzeti 1905. godinu kao prvu godinu priznanja baptističke vjeroispovijesti na nekim dijelovima hrvatskoga prostora, a koje se priznanje samom tom činjenicom poslije odgovarajuće proširilo na sav hrvatski državni teritorij unutar Kraljevine SHS.

Uz evanđelike i reformirane, baptisti su dakle treća najstarija protestantska zakonski priznata vjeroispovijest na hrvatskome prostoru. Gotovo stotinu godina nakon prvoga zakonskog priznanja, Vlada Republike Hrvatske potpisala je 2003. sa Savezom baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj Ugovor o pitanjima od zajedničkoga interesa,¹² čime je omogućeno punopravno djelovanje hrvatskih baptista u novim uvjetima.

Naredba tadašnje hrvatske vlade iz 1895. o postupanju prema baptistima i nazarenima

⁶ MÉSZÁROS, Kálmán. The Life of the Hungarian Baptist Union. Budapest, 1985. (strojopis, A4, 15 str; IBTS Library, Prague: 286.14391 M564); Kik a baptisták. A baptizmus rövid története. Na web-stranici: <www.mbe.baptist.hu/index.php?m=3> [28.01.2006.].

⁷ Usp. KNEŽEVIĆ, Ruben. Pregled povijesti baptizma na hrvatskom prostoru. Priručnik za interaktivnu poduku u vjeri. Zagreb/Rijeka, Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj – Baptistički Institut, 2001., str. 28; STEFANOVIĆ, Jovan. Odnos između Crkve i države. Zagreb, Matica Hrvatska, 1953., str. 91.-108.

⁸ Zakon od 17. siječnja 1906. o vjeroispovjednim odnosima. Sbornik zakona i naredaba valjanih za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Godina 1906. Zagreb, Tisak Kralj. zemaljske tiskare, 1906.

⁹ Glas Evanđelja, br. 4/1932, str. 46. ¹⁰ Br. 11/1935, str. 103-104. ¹¹ Naredba ... od 15. prosinca 1893. br. 8940. Sbornik zakonah i naredabah valjanih za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. Godina 1894. Zagreb, Tiskarski zavod »Narodnih novinah«, 1894.; Naredba ... od 12. studenoga 1895. broj 12.200. Ibid. Godina 1895. ¹² Objavljen u Narodnim novinama 196/2003.

POGLEDI I OSVRTI - James Randall Tift

KNJIGA POSTANKA, STVARANJE I EVOLUCIJA

Osvrt na knjigu Petera MacKenzieja *Paradise Refused* (Odbijeni raj)
(Zagreb, vlastita naklada, 2005., ISBN 953-99930-0-8)

Peter MacKenzie, pastor zagrebačke Baptističke crkve, svojom je knjigom izazvao kako standardno kršćansko razumijevanje stvaranja tako i ono široko rasprostranjeno društveno nevjerovanje u ideju da je Bog stvorio nebo i zemlju. MacKenzie stvaralački aludira na klasičnu Miltonovu knjigu *Izgubljeni raj*, dajući svojoj 223 stranice dugoj knjizi naslov *Odbijeni raj*. Naslov pretpostavlja da ga Adam i Eva nisu s pravom posjedovali izgubivši poslije prvotnu savršenost i besmrtnost koja bi im pripadala, nego su, kao smrtna bića, odbili božansku ponudu besmrtnosti i zajedništva s Bogom u stvarnome prostorno-vremenskom edenskom vrtu. To otvorenim ostavlja mogućnost smrti, ljudske ili neke niže hominidne, u razdoblju prije Adama i Eve, te objašnjava postojanje brojnih hominidnih fosila.

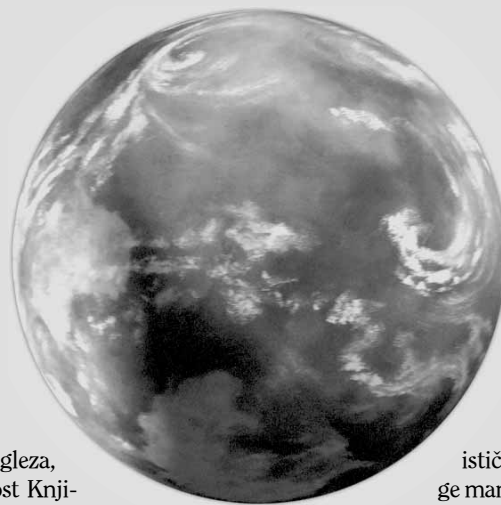
Odbijeni raj priča o manjoj skupini znanstvenika koji žive i rade u udaljenom antarktičkom istraživačkom centru. Svi su agnostici ili ateisti, no potaknuti molbom radnika na održavanju, kršćanina, kao i samilošću ruskoga znanstvenika prema tome radniku, biblijskom vjerniku, koji skrovito moli za svoju vjeru kako bi utjecao na ostale u njihovu životu u izolaciji – šestorica njih slože se grupno čitati i proučavati Knjigu Postanka. Na njihovo iznenađenje, dublji uvid u tu »kršćansku bajku« postaje za sve njih intelektualnim izazovom.

Rus pospješuje »biblijski studij« potičući ostale da budu dovoljno poštteni kako bi izvješće u Postanku mogli promatrati u svjetlu znanstvenih metoda i otkrića. U šali,

on izaziva svojega suradnika Engleza, otvrdnula cinika, braneći istinitost Knjige Postanka. U nastavku, udruženo znanje tih znanstvenika unutar njihovih različitih struka (antropologija, biologija, astronomija itd.) otvara mogućnost sučeljavanju na visoko stručnoj razini. Unatoč njihovu zajedničkom zabacivanju Biblije, kao i svake tvrdnje koja bi u Knjizi Postanka vidjela išta više od korisnih metafora, golemo znanje samih znanstvenika pridonijet će da se prepoznaju prirodna objašnjenja biblijskih tvrdnji – a koja će nadići njihove vlastite prigovore.

Rus pomalo biva potaknut vlastitim otkrićem ljepote i sklada biblijske pripovijesti. Njegova se misao vraća dugo potiskivanim sjećanjima iz djetinjstva, kada su članovi ruske vjerujuće pravoslavne obitelji prakticirali jednostavnu vjeru i molitvu. Kako se proučavanje dalje razvija, Rus se prisjeća nadnaravnog susreta u svojem životu koji je potisnuo čvrsto odlučivši poreći vjeru te vjerovati samo racionalnim objašnjenjima života i svemira. Odbijeni raj usredotočuje se na toga ruskog znanstvenika, čija se karijera temelji na naučnom ateizmu i potpori sovjetskom komunizmu, a koji se odjednom našao u borbi s velikim životnim pitanjima.

Čitatelj Odbijenog raja koji prihvaća izvješće o stvaranju u Knjizi Postanka kao doslovnu istinu, izazvan je s druge strane – bez obzira na znanost – argumentom evolucijskog stvaranja. Što mi kao vjernici znamo o znanstvenim pokazateljima evolucije na planetu? Čak i kada vodeći kršćanski apologeti

ističu mnoge manjkavosti u općeprihvaćenim

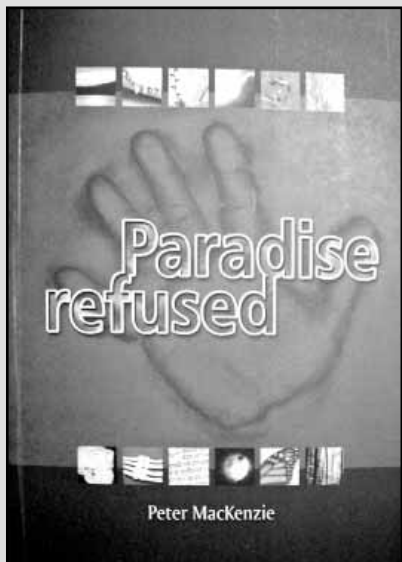
tvrdnjama Darwina i njegovih sljedbenika o makroevoluciji, znanstveni dokazi za neku evolutivnu promjenu još se uvijek traže.

MacKenzie se upušta u znanstvene spoznaje, primjerice, o kromanjonskom čovjeku, za kojega evolucionisti tvrde da je homo sapiens današnjice. Budući da su znanstvenici u MacKenzievoj priči prisiljeni razmatrati tvrdnje o stvaranju i određivati vjerojatni vremenski smještaj teoretskoga edenskoga vrta, nova objašnjenja proširuju to izvješće za evolucionističke »karike koje nedostaju«, a na način koji je vrlo u skladu s biblijskim izvješćima o stvaranju.

Izvješća o stvaranju nisu inkompatibilna sa znanstvenim nalazima. To je zaključak, iznenađujući i možda kontroverzan za mnoge kršćane, a koji je osvijetljen pričom dragovoljnoga duhovnog putovanja skupine znanstvenih mislilaca čiji su umovi otvoreni svjetlu Biblije.

MacKenziejeva knjiga, pisana na engleskome, sadrži duge dijaloge, ali pristup pisca je prihvatljiv i čitatelju s malom ili nikakvom znanstvenom naobrazbom. Ova bi se knjiga mogla izvanredno prilagoditi izvedbi na pozornici. Takva bi izvedba u crkvama mogla biti obrazovnim sredstvom za vjernike i stoga što se ozbiljno odnosi prema znanosti i istini te možda poslužiti kao pomoćno evangelizacijsko sredstvo. Knjigu svakako vrijedi preporučiti.

Prev. R. Knežević

James Randall Tift proteklih desetak godina djeluje u Rumunjskoj, Srbiji i Hrvatskoj u području međunarodnog razvoja. Član je obnovljene Episkopalne crkve u Virginiji, SAD, a sa suprugom Vesnom (rod. Vuletić) i sinom Nolanom pohađa baptistička bogoslužja u Karlovcu i Rijeci.

U potrazi za Božjom voljom

Svake godine tražimo najbolji način da obilježimo početak nove godine. Za neke od nas izbor je i ove godine pao na Fužine, dakako, na kamp za mlade. Naravno, kao i svake godine, bilo je puno zabave, dobre poruke i onoga meni najvažnijega - druženja. Kamp je trajao od 29. prosinca 2005. do 2. siječnja 2006., a bilo nas je oko 60 mladih iz raznih mjesta Hrvatske, pa i šire.

Svakako moram napomenuti da je bilo jako zabavno, da sam zbilja uživala, da sam dobila dobru i snažnu poruku od Boga. Tema kampa bila je Božje vodstvo i Božja volja u našem životu. Mislim da je tema bila pravi pogodak za mlade ljude koji se nalaze na životnim raskrižjima i koji moraju donositi velike odluke.

Svaku večer održavao se program na kojemu su sudjelovali razni govornici i bilo je obilje slavljenja. Mladi je bend prvi put nastupio bez liderice Silvije, ali ipak je uspješno odradio nastup. Gosti govornici na kampu bili su Trey Atkins i Ivica Horvat. Posebno me se dojmila metafora o tome kako prepoznati Božju volju vlastitom inteligencijom: Ako

stojimo na cesti i čekamo znak od Boga, a u susret nam ide kamion, dakako da je Božja volja da se maknemo s ceste. Kako to znamo? Kako znamo da je to Božji znak? Pa znak da se maknemo s ceste je kamion koji će nas udariti ako ostanemo stajati! Lako pamtljivo i praktično. Naučili smo i to da je za spoznavanje Božje volje važno moliti se i biti otvore-

zapaliti svjećicu i zahvaliti Bogu za sve svjetle trenutke, za sve dobro što mu dogodilo u prošloj godini. No isto je tako mogao odrezati komad crne tkanine i zabiti u komad drva kao simbol svega lošega u protekloj godini što želi predati Bogu i ostaviti iza sebe.

Kako smo tijekom kampa puno spominjali i starozavjetne proroke, u malim smo grupama pripremali predstave o njima koje smo u novogodišnjoj noći izveli pred publikom. Za pripremu predstave trebalo je dosta istraživati po Bibliji, a svaka je grupa bila originalna na svoj način, tako da smo svi uživali u tome.

Jednu smo večer na programu imali i Piramidu, gdje se raspravljalo o važnim, često tabu temama vezanima za odrastanje i život nas mladih.

Osim dobrog programa, dobre teme, dobrog druženja, imali smo i prilike uživati u prekrasnoj prirodi Gorskoga kotara. Ove smo godine napokon dočekali silno željeni snijeg, pa je bilo i zimskih radosti - grudanja, pravljenja snjegovića i svega što uz to ide.

Sve u svemu, zbilja sam uživala i kroz to osjetila Božju ruku i njegove blagoslove.

Tamara Magda

nih očiju za sve mogućnosti, a ne za samo ono što mi želimo. Bog zna što nam treba i on će nas voditi u svemu, samo ga trebamo pitati za smjer i slušati ga što nam govori.

Na kraju stare godine svatko je mogao

Europska konferencija u Fužinama 13. – 18. siječnja 2006.

Hrvatska je bila domaćinom Konferencije voditelja rada s mladima i djecom u organizaciji Europske baptističke federacije i Odjela za rad s mladima SBC-a u Republici Hrvatskoj. Ta se konferencija održava dugi niz godina, svaki put u drugoj zemlji, a okuplja predstavnike nacionalnih saveza baptista Europe i Bliskog istoka. Ove se godine okupilo 35 sudionika iz 26 različitih zemalja.

Konferenciji je nazočio i Anthony Peck, glavni tajnik Europske baptističke federacije, koji je u nedjelju 15. siječnja, zajedno s ostalim sudionicima, gostovao u Baptističkoj crkvi u Zagrebu.

Tema konferencije bila je »Slijediti Isusa u zbujujućem svijetu«, a sudionici su kroz dnevnu pobožnost, seminare, radionice i rasprave promišljali o tome kako djeci i mla-

dima s kojima rade prenijeti istinske vrijednosti. Jutarnja proučavanja koja je pripremio Željko Mraz isticala su važnost toga da ne izgubimo iz vida ono što znamo i vjerujemo o Isusu kojega slijedimo, bez obzira na to koliko je zbujujući svijet oko nas. Thomas Willer iz Danske izložio je neke aspekte suvremenog svijeta koji ga čine zbujujućim (konfuznim) za nas kao vjernike i za naše crkve. Pri tome je ponudio neke modele vodstva naglasivši da je važno prepoznati tip vodstva koji odgovara određenoj okolini i situaciji.

Radionicama su obuhvaćene teme Djeca u crkvi i izvan nje, Mentorstvo i učenje, Istraživanje dostupnih izvora za obuku ljudi koji rade s mladima, Obuka kroz rad u grupi te Građenje mostova između svijeta mladih i crkve.

Veliki je naglasak stavljen na promišljanje o osposobljavanju volontera koji rade s mladima u različitim zemljama Europe. Statistike pokazuju da većina ljudi koji rade s djecom i mladima u baptističkim crkvama to rade volonterski. Stoga je vrlo važno osigurati im obuku na način koji će moći uskladiti s ostalim obvezama. Jedan od načina su redovni seminari na kojima će volonteri dobivati potrebna znanja, povezivati se i biti u tijeku različitih projekata.

Svjetlana Mraz

Obrana vjere

Treća konferencija mladih – Čakovec, 20. - 22. siječnja 2006.

U Čakovcu je od 20. do 22. siječnja, u organizaciji mladih iz Pastoralnog centra, održana konferencija na temu »Obrana vjere«.

Bio je to vikend za pamćenje. Ne samo da smo stasali u prave male branitelje vjere već smo se i kroz mnogo druženja i zajedničkih slavljenja međusobno zblížili te učvrstili odnos s Bogom. Vikend koji nam je svima bio na ohrabrenje i izgradnju. No, krenimo redom. Sama ideja da se održi ovakva konferencija, koja bi mlade ohrabrila da više razgovaraju o vjeri s prijateljima kojima žele približiti Krista i koja bi im pomogla da nađu prave odgovore na pitanja koja im postavljaju njihovi prijatelji, rodila se jednoga jesenskog popodneva na omladinskome – Pogonu turbo, na kojemu se sastajemo mi mladi iz Pastoralnog centra. Znajući pravu osobu koja bi potaknula mlade da dublje razmišljaju o svojoj vjeri, krenuli smo s provođenjem ideje u stvarnost. Matthew Morginsky prihvatio je Krista u mladosti i već s osamnaest godina sa žarom počeo proučavati teologiju. Glavno nadahnuće bio mu je C. S. Lewis. Proučavajući njegova djela, Matt se dobro opremio da suoči mlade s pitanjima koja su njega mučila u mladosti a na koja nije znao odgovore.

Konferencija je započela u petak 20. siječnja u večernjim satima. Pošto smo smjestili sve goste koji su stizali iz svih krajeva Lijepe Naše (iz Zagreba, Zadra, Pule, Rijeke,

Osijska, Bjelovara), pa čak i iz susjedne nam Slovenije (Ljubljana) u njihove sobe, krenuli smo u slavni »Podrum«, gdje smo se kroz mnoštvo igara bolje upoznali. Nakon druženja uslijedio je »worship night« u glavnoj dvorani. Uz slavljenički bend, koji se zbilja potrudio da atmosfera bude ugodna, proslavili smo Boga upravo onako kako On to zaslužuje.

Subotu smo započeli sa slavljenjem i prijedopodnevnom seminarom koji je, naravno, održao Matt. Upoznao nas je s nekima od najčešćih pitanja s kojima se on na svojem životnom putovanju suočio i naučio nas kako naći pravi odgovor. Dvije stvari koje svakako moramo imati na umu kada nas netko suoči s pitanjem kojim želi usaditi sumnju u našu vjeru jesu da postavljeno pitanje učinimo upitnim tako da tu osobu pitamo zašto tako misli. Drugo je da ako netko kritizira naše vjerovanje, budemo sigurni da to vjerovanje doista jest naše. Isto tako, ne moramo sve znati da bismo mogli braniti svoju vjeru. Ne moramo biti ni pametni da bi svoju vjeru podijelili s drugima. Moramo samo znati srušiti prepreke.

Nakon zajedničkog ručka slijedila je pauza za vrijeme koje smo mogli razmišljati o pitanjima s kojima se mi najčešće suočavamo. U drugom dijelu seminara Matt je pokušao naći odgovore na ta pitanja i poučiti nas kako da se mi sami ponašamo kada smo suočeni s njima.

Navečer je u gradu, u Jazz klubu CZK-a, održan koncert grupe October Light s posebnim gostom Mattom Morginskyem. Bila je to prilika za nas da pozovemo mlade iz grada i pomognemo im da kroz glazbu i poruku koju ona nosi upoznaju Krista.

Nedjelja, ujedno i zadnji dan našega trodnevnog druženja, započela je zajedničkim bogoštoljenjem. Još jedanput smo se podsjetili na to što je bila svrha te konferencije. Da se odvažimo, krenemo u svijet i ljudima približimo Krista. Put će se ponekad činiti jako teškim jer ćemo se suočavati s mnoštvom prepreka koje će nam postavljati svi oni koji žele usaditi sumnju u naše vjerovanje. Međutim, opremljeni smo oruđem koje će nam pomoći da te prepreke srušimo i kroz izgradnju prijateljstva ljudima oko sebe pokažemo novi život – život s Kristom.

Naše putovanje završilo je zajedničkim ručkom nakon kojega su svi – odvažni i naružani – krenuli svojim kućama u nadi da će već na putu doma sresti nekoga kome će moći približiti Krista koristeći ono što su u ova tri dana naučili.

Ivana Dolović

»MjuziKids«

Skupinu »MjuziKids« za sada čini približno 45 djece između pet i petnaest godina iz različitih crkava. Nastupamo u kulturnim centrima, crkvama, dječjim domovima i drugim socijalnim ustanovama. Naša je želja da djeca nauče i dožive da i oni već mogu služiti Isusu sa svojim darovima, osobito na umjetničkom području (pjevanje, drama, ples, lutkarstvo...).

Kroz njih Bog želi blagosloviti njihove obitelji, crkvu i okruženje u kojemu se nalaze. Oni su na predstavama Božji poslanici koji kroz pjesme i igrokaz navješćuju Radosnu vijest.

Prošle smo godine izveli božićni mjuzikl »Nebesko uzbuđenje« u Gajnicama, Dubravi, Čakovcu, Koprivnici, Dječjem domu Laduč i u Velikoj Gorici. Iznenađeni smo da je odziv na naše koncerte bio jako dobar (došlo je puno obitelji i ukupno je bilo otprilike 1800 gledatelja na predstavama). Raduje nas što

su djeca u zboru tako oduševljena i radosno sudjelovala u stvaranju mjuzikla i poslije na nastupima. Svojom vedrinom i radošću zarazili su mnoge.

Uskrsnim mjuziklom »Krada za Uskrs« željeli smo djeci, mladima i njihovim obiteljima približiti poruku Uskrsa na način koji je povezan s njihovim svakodnevnim doživljajima u školi i u društvu.

Za Uskrs smo odigrali tri humanitarne predstave. Prikupljena sredstva s predstava u Zagrebu, Velikoj Gorici i Čakovcu darovat će se za bolesnu i zlostavljanu djecu.

U Zagrebu nas podupiru dva školska razreda i njihovi roditelji, koji su na predstavama prodavali čestitke koje su sami izradili.

Ako bude moguće, rado ćemo s djecom doći u vaš grad izvesti mjuzikl ili odigrati predstavu. Mogli bismo i provesti dva vikenda u vašoj crkvi kako bismo s djecom iz vaše crkve i suradnicima pripremili mjuzikl ili uvježbali što drugo.

Tinejdžeri preuzimaju sve više i više zadaća i odgovornosti u zboru. Ali bez pomoći Ivane Čukić ipak puno toga ne bi bilo moguće. Ona je došla iz Umaga u Zagreb na sedam mjeseci da bi surađivala s nama. Svi »mjuziKidsi« toliko žele da ona ostane, ali potrebna je i doma u Umagu. Tako da će nam od jeseni biti potrebna mlada suradnica ili mladi suradnik koja/koji je spreman uz određenu financijsku potporu/ džeparac, punovremeno ili nekoliko sati u tjednu, služiti Isusu i djeci ovdje. Taj bi trebao imati srce za djecu i mlade i voljeti glazbu. O trajanju praktikuma i mogućem smještaju možemo se još dogovoriti.

Molimo sve zainteresirane da nam se jave. Informacije: Frank Bosch, tel. 01.3470 160 MjuziKids@email.t-com.hr

Ivana Čukić, mob. 098.624 971

Kršćanstvo - realnost

Dana 26. siječnja 2006. mi mladi iz Baptističke crkve u Požezi organizirali smo evangelizaciju s naslovom »Kršćanstvo – realnost«. Željeli smo grad Požegu upoznati sa stvarnošću kršćanstva, tj. s time što zapravo znači biti pravi kršćanin. Evangelizacija se sastojala od duhovne glazbe, tj. koncerta grupe »The Harvest« s kojima je nastupila i nekolicina gostiju, pa su zajedničkim talentima činili poveći glazbeni tim. Također su sudjelovali mladi svih rasa iz cijeloga svi-

jeta: SAD-a, Makedonije, Kenije, Hrvatske i Burme, koji su svojim pričama i iskustvima susreta s Kristom te pričama o životu kršćana u raznim dijelovima svijeta potaknuli ne samo nevjernike već i nekolicinu nazočnih kršćana. Evangelizacija se održala u Obrtničkom domu u Požezi. Program je završio kratkim porukom o izgubljenom sinu te pozivom na razgovor nakon programa. Cilj evangelizacije bio je predstaviti spasonosnu žrtvu Isusa Krista kroz glazbu, poruku i svjedočanstvo. Evangelizacija je bila velik blagoslov crkvi te nas motivirala na daljnji rad i buduće evangelizacije.

Siniša Hamp

Varaždin - Udruga »Nada za život«

Želimo Vas izvijestiti o dobrim stvarima koje se događaju u našoj udruzi »Nada za život« u Varaždinu kako bismo s vama podijelili svoju radost u službi Gospodinu. Udruga hrabro nastavlja ostvarivati svoje programe kojima je na blagoslov ljudima u potrebi već punih pet godina. Neki od tih programa su kršćansko savjetovanje, razna predavanja za kršćanske savjetnike, crkve i službenike te seminari za poslovne ljude u Hrvatskoj...

Bog nam je zbilja bio milostiv jer je omogućio da Udruga opstane i kvalitetnim stručnim seminarima bude na pomoć udrugama i kršćanskim zajednicama diljem Hrvatske. Ako vas zanima program Udruge »Nada za život«, slobodno nam se javite (nada.za.zivot@vz.t-com.hr) i rado ćemo vam poslati naše brošure.

Budite s nama u zajedničkoj molitvi kako bi osobe koje se muče u svojem beznadau, a s kojima se susrećemo u Varaždinu i drugdje, dobile istinsku nadu za život po vjeri u Gospodina Isusa. Iskreno vam hvala na razumijevanju.

Jonatan Vukov

Varaždin – krštenje (7 + 1)

Crkva u Murskom Središću opet je ugostila crkvu »Emanuel« iz Varaždina i skupa s nama se veselila tome izvanrednom događaju – krštenju novoobračenih osoba. Program je toga nedjeljnog jutra odista bio poseban, jer se mogla osjetiti i doživjeti posebna nazočnost Kristova Duha. Upravo je to snažno djelovalo na još jednog novoobračenika iz Varaždina, koji se u zadnjem trenutku obukao u odjeću za krštenje, ušao u krstionicu i krštenjem posvjedočio svoju vjeru u Krista. Tako je, na iznenađenje i veliku radost svih nazočnih, umjesto sedam, na kraju bilo osam krštenika.

Naš dragi brat Tod, pastor crkve u Murskom Središću, propovijedao je na temu Značajke Božjih izabranika (1 Sol. 1: 9-10). Poruka je bila snažna i poticajna, a čin krštenja obavio je pastor Nikola Vukov.

Jonatan Vukov

Naš temelj

Dana 5. ožujka 2006. osvanulo je nedjeljno jutro kada smo i mi sestre održale dugo očekivani sestrički sastanak u Siraču. Početak je bio u 10 sati, a sestra Đurđica Špičak, kao domaćica sastanka, iznijela je uvodnu riječ pročitavši odlomak iz Prve poslanice Korinćanima 3: 9-15.

Slavljenje su vodile mlade sestre iz Sirača. Okupilo se stotinjak sestara i ponešto braće iz Daruvara, Požege, Golubinjaka i Pakraca. Iz svakog je mjesta bio pokoji prilog. Svaka pjesma, recitacija ili riječ ohrabrenja bili su veliki blagoslov za sve nas.

Naša gošća i predavačica bila je Marijana Cmković iz Zadra. Najprije nam je ispričala osobno svjedočanstvo, a nakon toga je govorila na temelju teksta iz Prve Korinća-

nima. 3:11: »Jer nitko ne može postaviti drugoga temelja osim onoga koji je postavljen, a taj je Isus Krist.« Pozvala nas je da se svi upitamo na kakvom temelju nadozidujemo i je li taj temelj pravi. Zato neka naš jedini temelj bude Isus Krist. Bili smo veoma blagoslovljeni i taknuti porukom.

Želja mi je i molitva da se uskoro vidimo na ovakvom sastanku ili na sličnim sastancima.

Kristina Mik

O služenju i rukopoložanju

Promišljanje člana crkve na dan rukopoložanja starješina i đakona u BC Malešnica, Zagreb, 5. veljače 2006. godine. Tom su prigodom rukopoloženi za đakonice – Lidija Edelinski, Lidija Kreko i Sandra Kukec, za đakona – Miroslav Šimun, te za starješine – Davor Kukec, Scot Cuidon i Nolan Sharp.

U posljednje smo vrijeme kao crkva puno čuli o tome što znači biti u vodstvu; što znači pozicija vodstva, i to uglavnom od osoba koje će nas dalje voditi. Kao laik iz crkve podijelit ću s vama što mi je na srcu, što je mene Gospod poučio kroz te propovijedi te kroz razgovore s pastorom i drugim ljudima iz crkve. Pogledajmo stihove koje smo već čuli, ali koji su doista snažni i odgovaraju ovoj prilici.

»Svakom pojedincu od nas dana je milost po onoj mjeri, po kojoj je Krist htio dati svoj dar. On daje jedne kao apostole, druge kao proroke; jedne kao evanđeliste, druge kao pastire i učitelje, da pripravi svete za djelo službe, za izgradnju Kristova tijela, dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i pravoj spoznaji Sina Božjega; k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove. Provodimo u život istinu u ljubavi, i tako učinimo da sve uraste u njega, koji je glava, u Krista, u koga cijelo tijelo, skupa povezano, skupa držano svakovrsnom opskrbnom vezom prema djelotvornosti što je svakom pojedinom dijelu odmjerena, ostvaruje svoj rast za izgradnju samoga sebe u ljubavi.«

Taj odlomak govori o tome kakva je uloga pojedinca u crkvi. Mi smo se danas okupili kao rezultat vrlo brzog procesa koji se dogodio u zadnjih nekoliko mjeseci, ali istodobno i dugog procesa. Naš današnji sastanak odgovor je na mnoge molitve i mnoga

pitivanja Gospodu kako da najdjelotvornije ustrojimo crkvu. Većina od vas to zna, imali smo to prilike vidjeti, da smo, na žalost, slijedili onaj model gdje vođa uzima sve na sebe. Često mi je bilo vrlo žao vidjeti našeg pastora kao jedinu osobu u vodstvu koji pokušava toliko toga napraviti. Više puta sam ostao iznenađen time koliko čovjek može nositi, na koliko različitih smjerova može usmjeriti svoj um i pomoć te na koliko se različitih stvari može usredotočiti. Zbog toga sam veoma sretan što smo na kraju došli do rješenja toga pitanja i što ćemo danas imati čast da na neki način rasteretimo jednoga i da opteretimo neke druge. Okupili smo se da prepoznamo đakone – muške i ženske osobe – kojima je Bog dao dar da služe.

Prije smo govorili o tome da ćemo danas dati čast onima koji se trude. Znam da se svi na neki način trude. Znači li to da trebamo sve postaviti za đakone? Puno sam razmišljao o tome. I jedna i druga služba jesu službe služenja. Meni je osobno vrlo žao što u ovom trenutku svojeg života ne mogu dati više, i nekako zavidim tim ljudima. S druge strane, osobito kada pomalo ljudski razmišljam, jako mi je drago što sam izbjegao takvu odgovornost, jer onima kojima je puno dano, od njih će se i puno očekivati. Stoga znam da oni traže naše molitve.

Zahvalan sam što u našoj crkvi postoje ljudi: oni ljudi koje možda i ne vidite, možda svi ne razmišljamo da za crkvu treba platiti račune, da treba ishoditi određene dozvole i slično, obavljati pod navodnicima dosadne ili za neke možda neuduhovne poslove. Veoma sam zahvalan što je Bog podigao ljude koji su se bili voljni žrtvovati, i to žrtvovati kao obvezu dio svojeg života. To su oni koji ne daju samo onda kada mogu i kada imaju viška vremena, nego koji služe crkvi i onda kada nemaju dodatnog vremena jer je to potrebno. No to, naravno, ni u kom slučaju ne znači da mi drugi nismo važni i da crkva ne treba našu pomoć. Ima još jako puno ljudi koji se trude: na primjer bend za slavljenje – jako mi se sviđa što su oni napravili s našom službom. Cijenimo sve članove benda i drago nam je što nas vode u tom dodiru s Gospodom. Oni su također počašćeni, imaju častnu ulogu bez obzira na to imaju li titulu crkvenog vode ili ne.

Smatram da Gospod poziva i nas na ono što je apostol Pavao pozvao Crkvu u Efezu: »Zato vas molim ja, sužanj u Gospodinu, Pavao« - i ja, Domagoj, ovdje ispred crkve – »da živite dostojno poziva na koji ste pozvani, sa svakom vrstom poniznosti i krotkosti, sa strpljenjem podnosite jedni druge s ljubavlju. Nastojte sačuvati jedinstvo duha, povezani mirom.«

Domagoj Malović

Konferencija Baptističkog instituta

U Pastoralnom centru u Čakovcu održana je 17. i 18. veljače redovita godišnja konferencija Baptističkog instituta. Svake se godine u veljači polaznici, ali i ostali zainteresirani, okupljaju na dva ili tri dana da bi se u zajedništvu međusobno hrabрили, izmjenili iskustva i nešto novo naučili.

Četrdesetak sudionika okupilo se oko Božje Riječi. Ovaj put bila je riječ o Jakovljevoj poslanici koju je predstavio i ukratko obrazložio dr. Aleksandar Birviš, predsjednik Saveza baptista Srbije i dekan Evandeoskoga teološkog fakulteta u Osijeku.

Ponovilo se ono što smo toliko puta iskusili, naime, da nas Riječ Božja uvijek iznenadi svojom dubinom. Jednostavnim rječnikom, brat Birviš suočio nas je s ključnom istinom i izazovom te poslanice: »Budite izvršitelji riječi, a ne samo slušatelji koji zavaravaju sami sebe! Dok god se ne pokrenemo, nećemo daleko stići, a to vrijedi i te kako i za naš kršćanski život.« Da se ta poslanica tiče praktičnog života, dokazala su i zanimljiva pitanja iz života naših zajednica koja su uslijedila nakon predavanja.

Radosni smo i Gospodinu zahvalni da nam već sedmu godinu pomaže kako u odvijanju programa Baptističkog instituta tako i u pronalaženju vrsnih predavača koji se rado odazivaju na naš poziv i pomažu u našem kršćanskom rastu.

Toma Magda

Kršćanski forum

U Baptističkoj crkvi u Zagrebu, u Radićevoj ulici, u rujnu 2005. započela je serija predavanja o različitim teološkim i kulturološkim temama s kršćanskoga stajališta. Pre-

davanja se održavaju svake druge srijede u 19 sati, a nakon predavanja nazočni mogu postavljati pitanja vezana uz temu.

Predavanja su namijenjena ponajprije kršćanima, no i svima zainteresiranima. Dosad su obrađene ove teme: Evolucija i Postanak 1 (mr. Peter Mackenzie), Kršćanstvo u svjetlu Ivanova evanđelja (Giorgio Grlj), Pavlova misijska putovanja s postmodernističkoga gledišta (mr. Ksenija Magda), Nismo od jučer - povijest Baptističke crkve u Zagrebu od 1872. do 1921. (dr. Davorin Peterlin), Kako danas »prodati« Isusa. Što možemo naučiti od suvremenog marketinga, a što ne (mr. Dražen Glavaš), Što su obiteljske vrijednosti (Enoh Šeba), Izajia 52-53 (dr. Peter Williams), Anabaptizam – izvorište obnove crkve (dr. Nigel Wright) te »Sine Davidov, smiluj nam se!« Zašto David? (Danijel Berković).

Zahvalni smo predavačima što su se svi rado odazivali i s nama podijelili svoja otkrića i promišljanja o Božjoj poruci.

Kršćanski forum održavat će se i dalje svake druge srijede do kraja lipnja, a od rujna nadalje ponovno ćete moći proširivati svoje spoznaje o Bogu i o njegovoj Riječi u sklopu foruma.

Jadranka Hadjur

ProChrist 2006

Njemačka organizacija za promicanje evanđelja ProChrist i ove je godine organizirala veliku europsku evangelizaciju.

Evangelizacija se održava svake tri godine. U Njemačkoj se odabere grad domaćin i onda se putem satelita cijeli program, koji traje tjedan dana, prenosi po Njemačkoj, ali i drugim europskim zemljama. Ovaj put je grad domaćin bio München, a evangelizacija se održavala od 19. do 26. ožujka. Sudjelovalo je oko 20 zemalja, a prenosilo se na 1250 mjesta. Naziv je evangelizacije bio Od dvojbe do ushita. To je najveći kršćanski događaj u Europi ove godine. Možda Europa nije spremna unijeti Boga u svoj ustav, ali je Bog, dakako, zainteresiran da uđe u srce

svakog Europljanina. Ova evangelizacija kršćanski je odgovor sekulariziranoj i bezbožnoj Europi.

I mi u Hrvatskoj uključili smo se u prijenos toga važnog događaja. ProChrist Hrvatska bila je mogućnost da se mnoge zajednice uključe i suraduju na poslanju koje nam je svima zajedničko. Mnoštvo suradnika molilo se, pripremalo prostor za prijenos, tehniku i ostalu logistiku, te na taj način pridonijelo ne samo realizaciji projekta već i obogaćivanju vlastite zajednice.

U Hrvatskoj se ProChrist prenosio na 23 mjesta u 19 različitih gradova. Radujemo se činjenici da se osam različitih denominacija, odnosno 35 mjesnih crkava, okupilo oko ovog projekta. U nekim gradovima, primjerice Rijeci, pet crkava/denominacija zajednički je sudjelovalo kako u pripremi tako i za vrijeme samog prijenosa.

Evo i malo statistike, koju valja uzeti s određenom rezervom jer je teško doći do preciznih podataka. Tijekom svih dana prijenosa oko 7 500 ljudi posjetilo je mjesta prijenosa. Od tog broja, približno 1 500 posjetitelja nisu članovi neke od crkava koje su sudjelovale u prijenosu. Bilo je i oko 500 djece. U nekim se mjestima za njih organizirao prigodan program koji je išao usporedno s prijenosom. Na koncu se otprilike 300 ljudi odazvalo pozivu. Neki su to učinili kako bi potvrdili svoju vjeru, neki su izišli naprijed da bi svoj život prvi put svjesno predali Kristu, neki su željeli saznati više o Bogu.

Neke lokalne TV kuće također su prenosile program, čemu se radujemo, a i nacionalna TV emitirala je najavu prije početka evangelizacije, kao i osvrt nakon nje.

Zahvalni smo Gospodinu na toj mogućnosti i molimo se da Bog nastavi djelovati u srcima ljudi koji su donijeli odluku da će slijediti Krista kao svojeg Spasitelja.

Cjelokupni je program snimljen i može se naručiti. Komplet od osam DVD-a stoji 100 kn.

Narudžbe slati poštom na adresu:

Toma Magda
Jakova Gotovca 2
40 000 Čakovec
ili e-poštom:
tmagda@baptist.hr

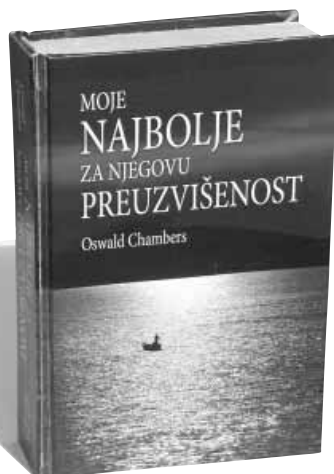
Moje najbolje za Njegovu preuzvišenost

Knjiga Moje najbolje za Njegovu preuzvišenost je najpoznatija i najčitanija knjiga Oswalda Chambera, koja neprekidno izlazi od 1935. godine, sve do danas na mnogim svjetskim jezicima. Ovo značajno djelo objavljujemo sa željom da mnogima posluži u duhovnom rastu i boljem upoznavanju Boga i Isusa Krista, ojačani Duhom Svetim.

Cijena: 85,00 Kn

Narudžbe: Duhovna stvarnost 01 4851 622

duhovna-stvarnost@zg.htnet.hr

Godišnja skupština SBC u Republici Hrvatskoj

U Fužinama je od 6. do 8. travnja 2006. godine održana Konferencija duhovnih djelatnika SBC-a Hrvatske o temi Slobodna crkva u slobodnoj državi.

Gost konferencije i glavni govornik dr. Nigel G. Wright, ravnatelj Spurgeon's Collegea u Londonu, poveo je nazočne u promišljanju o mjestu i ulozi baptističke crkve kroz pet predavanja: Biblijski i teološki temelji Crkve; Baptističko razumijevanje Crkve – zajednice učenika; Kraljevsko svećenstvo – upravljanje zajednicom; Služba – službenici, članovi; Odnos prema drugima – razumijevanje društvenog poretka.

U sklopu Konferencije održana je i redovita Godišnja skupština SBC-a, tijekom koje su zastupnici crkava imali prilike čuti izvješća o djelovanju pojedinih službi u sklopu SBC-a protekle godinu. Na Skupštini je predstavljena i u članstvo primljena Baptistička crkva Slavonski Brod, koja je do sada imala status crkve u osnivanju.

Konferencija je završila svečanim bogoslužjem s Večernom Gospodnjom koju je predvodio Toma Magda, predsjednik SBC-a Hrvatske.

Svjetlana Mraz

Ljetni kampovi za djecu i mlade

Društvo prijatelja Biblije, Severin na Kupi

25. 6. – 1. 7. djeca 11-14 godina,
program na engleskom jeziku
2. – 8. 7. djeca 9 - 12 godina
9. – 15. 7. mladi 13 – 15 godina
19. – 26. 7. mladi 16 – 19 godina
6. – 12. 8. djeca 7 – 10 godina
dpb@zg.t-com.hr
01 6673020

Kamp SBC-a u RH, Činta, otok Ugljan

19. – 29. srpnja mladi 13+
mladi@baptist.hr 01 4813168

Kršćanski kamp Činta na otoku Ugljanu traži

1 kuhara/kuharicu
3 pomoćna radnika
za razdoblje 1. 7. – 1. 9. 2006.

Više informacija na telefon
023 324638
Duška i Branimir Jureša

Na korak do smrti

Kako postupiti mudro kad voljena osoba umire
David Clark i Peter Emmett

«Ova knjiga postavlja najteža pitanja s kojima će se ljudska bića ikada sresti: o smislu postojanja i temeljnim životnim vrijednostima, o zbujujućoj složenosti etike i prijepornim moralnim odlukama, o radosti življenja i boli umiranja.»

«Ovakvo autori definiraju svoj rukopis koji govori o problemu eutanazije, o kojoj su stavovi pojedinaca ali i zakonske odredbe širom svijeta različiti. Različite kulture, svjetonazori i povijesne epohe imaju različit odnos prema smrti kao događaju, ali i prema umiranju kao procesu, te patnji koja je pri tome čest pratilac.

Knjiga Davida Clarka i Petera Emmetta hvata se u koštac s fundamentalnim i egzistencijalnim pitanjima bolesti tj. bolovanja i smrti, odnosno umiranja s motrišta kršćanskog svjetonazora. Detaljno se rasčlanjuju argumenti «za» i «pro-

tiv», s namjerom da čitatelj stekne što dublji uvid u odgovornost koju svaka odluka sa sobom nosi, i da ga potakne na razmišljanje.
prof. dr. sc. Theodor Dürig

O knjizi

Problematika smrti i umiranja, a osobito etička dilema eutanazije, bolesnika i njegove bližnje stavljaju pred katkad nerazrješivu moralnu dvojbu. Ova je knjiga namijenjena svima koje je snašla ta teška situacija. Jasno, ali opširno razlaže biblijsko poimanje ljudskog života i smrti, moralne dvojbe oko eutanazije, očekivanja koje bi pacijent trebao imati od liječnika i način na koji bi se prema bolesniku trebali odnositi njegovi bližnji. Oni koje zanima biblijsko stajalište, s osobitim će zanimanjem čitati poglavlje o smislu ljudske patnje i poglavlje koje bolesnika poučava o tome kako se valja pripremiti za smrt.

Cijena: 67,00 Kn
Narudžbe: Stepress 01 29 444 00
stepress@stepress.hr

Glas Crkve

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000 Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403 e-mail: glascrkve@baptist.hr

Uredništvo: Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svjetlana Mraz, Boris Peterlin, Filip Vacek **Odgovorni urednik:** Željko Mraz **Službena web stranica:** www.baptist.hr

Život u zajedništvu

Priručnici pisani u zajedništvu –
za zajedništvo:
Svrha, Zajedništvo, Učeništvo,
Služenje, Evangelizacija, Predanje

**ŽELITE LI PROVESTI U DJELO
ONO ŠTO STE NAUČILI IZ
KNIJE SVRHOVIT ŽIVOT?
U TOMU ĆE VAS, KORAK PO
KORAK, POUZDANO VODITI
PRIRUČNICI IZ SERIJE ŽIVOT
U ZAJEDNIŠTVU!**

Serijski priručnici za proučavanje Biblije ŽIVOT U ZAJEDNIŠTVU osmišljena je kao nastavak biblijskog proučavanja započetog čitanjem knjige SVRHOVIT ŽIVOT. Rick Warren je sa svojim timom razradio sustavan program od šest tematskih ciklusa, koji čitateljima pomaže da otkriju kakvima ih je Bog stvorio, zbog čega ih je baš takvima stvorio, te kako svojim osobinama mogu služiti Bogu i proslavljati ga u svakidašnjim situacijama – kod kuće, u crkvi i u zajednici u kojoj žive – što će neizmjereno obogatiti njihov život i prenijeti Božju ljubav ljudima oko njih.

U štitvu za proučavanje osobito je istaknuto nastojanje na osobnom kršćanskom sazrijevanju i na sazrijevanju vjernika u crkvama, koje vodi skladnom i primjerenom životu lokalnih crkava. Kad pojedinac uspostavi pravilan odnos s Bogom, tvrde autori, to će uvelike utjecati i na njegov odnos prema suputnicima na Kristovu putu – te tako stvoriti uvjete za zdrave međuljudske odnose u crkvama.

»Serijski ŽIVOT U ZAJEDNIŠTVU prvi su priručnici takve vrste... i prvi materijal za biblijsko proučavanje u malim grupama koji je potpuno koncipiran prema načelima iz knjige SVRHOVIT ŽIVOT... Tim se knjižicama najviše veselim zato što one u život ljudi koji ih proučavaju unose dramatične promjene.«
Rick Warren

Cijena: 40,00 Kn po knjizi
Cijena kompleta: 200,00 Kn

Narudžbe: Stepress 01 29 444 00

